

Raport
privind administrarea și deetatzarea
proprietății publice în anul 2011

Cuprins:

- 1. Scopurile și principiile de bază ale administrării și deetatizării proprietății publice.**
- 2. Ajustarea cadrului legal și bazei normative în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice de stat**
- 3. Administrarea corporativă a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu cotă majoritară de stat.**
- 4. Deetatizarea proprietății publice.**
- 5. Analiza economico-financiară a activității întreprinderilor cu capital integral sau majoritar de stat.**
- 6. Eficiența administrării de către organele centrale de specialitate a proprietății publice a statului.**
- 7. Concluzii și propuneri privind eficientizarea administrării și deetatizării proprietății publice a statului.**
- 8. Anexe.**

1. Scopurile și principiile de bază ale administrării proprietății publice

Conform legislației, administrarea proprietății publice se efectuează pe principiile eficienței, legalității și transparenței, în scopul:

- armonizării proporțiilor și structurii proprietății publice, precum și a modalităților de administrare a acesteia, cu funcțiile statului;
- atragerii investițiilor în sectorul public al economiei naționale și asigurării unui management eficient;
- dezvoltării concurenței în economia națională;
- determinării componenței și valorii bunurilor domeniului public ale statului și ținerea evidenței acestor bunuri;
- sporirii atractivității întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital public prin administrare corporativă;
- prognozării, planificării, evidenței, monitoringului și supravegherii proprietății publice;
- apărării drepturilor și intereselor legitime ale statului în domeniul proprietății publice.

Responsabil de promovarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice este Ministerul Economiei, iar organul abilitat cu administrarea și deetatizarea proprietății publice este Agenția Proprietății Publice subordonată ministerului, competențele căreia includ:

- întocmirea proiectului de listă a bunurilor proprietate publică nepasibile de privatizare, în baza propunerilor autorităților administrației publice centrale și locale;
- generalizarea proiectelor de liste ale bunurilor proprietate publică a statului, ale lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse de către autoritățile publice centrale pentru parteneriate public-private;
- exercitarea funcțiilor de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu capital integral sau parțial de stat;
- participarea la administrarea întreprinderilor de stat, societăților comerciale cu capital de stat și privat, inclusiv în componența consiliilor acestora;

- coordonarea activităților legate de delimitarea bunurilor domeniului public și domeniului privat al statului în condițiile legii organice;
- ținerea registrului patrimoniului public, precum și generalizarea rapoartelor anuale privind administrarea proprietății publice;
- întocmirea proiectului de listă a bunurilor proprietate de stat supuse privatizării și prezentarea Guvernului spre aprobare;
- organizarea pregătirii și desfășurării procesului de privatizare a bunurilor proprietate de stat supuse privatizării și încheierea contractelor de vânzare-cumpărare;
- participarea la procesul de privatizare a terenurilor proprietate de stat și la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare;
- organizarea pregătirii și desfășurării procesului de comercializare a bunurilor sechestrate ale întreprinderilor de stat și ale societăților comerciale în care cota statului nu este mai mică de 25%, neincluse în lista bunurilor nepasibile de privatizare;
- monitoringul și supravegherea executării de către cumpărători a obligațiilor asumate în contractele de vânzare-cumpărare, aplicarea de măsuri în vederea executării obligațiilor asumate, soluționarea litigiilor de privatizare;
- informarea potențialilor investitori și societății civile despre desfășurarea procesului de privatizare și rezultatele lui;
- gestionarea mijloacelor financiare destinate restructurării și privatizării întreprinderilor și altor bunuri proprietate de stat, precum și alte atribuții stabilite de lege.

În scopul sporirii rolului organelor centrale de specialitate în dirijarea operativă a activității de producere a agenților economici – producători, exercitarea drepturilor de acționar (asociat) în societățile comerciale, inclusiv a obligațiilor și drepturilor de reprezentare a intereselor statului a fost transmisă către autoritățile administrației publice centrale de specialitate, de competența cărora ține:

a) desemnarea reprezentanților statului în societățile pe acțiuni și controlul activității lor;

b) promovarea membrilor consiliilor și a comisiilor de cenzori;

c) supravegherea, prin intermediul persoanelor desemnate în calitate de reprezentanți ai statului și celor promovate în componența organelor de conducere și control a societăților comerciale a:

- activității societăților pe acțiuni, inclusiv în ceea ce ține de adoptarea și realizarea deciziilor privind încheierea tranzacțiilor, inclusiv a celor de proporții și a celor cu conflict de interese;

- reorganizării societății, inclusiv modificarea capitalului social și a cotei statului;

- dării în locațiune și depunerii în gaj a bunurilor societăților;
- casării bunurilor, raportate la mijloacele fixe;
- comercializării activelor neutilizate în procesul tehnologic.

În domeniul administrării proprietății publice, conform legislației, competențele autorităților administrației publice centrale, includ:

a) asigurarea dezvoltării economice a ramurilor respective ale economiei naționale, inclusiv prin atragerea de investiții și creșterea competitivității producției, lucrărilor și serviciilor;

b) asigurarea procesului de delimitare a proprietății statului și a proprietății unităților administrativ-teritoriale, în modul stabilit de lege;

c) prezentarea de propuneri către organul abilitat privind includerea bunurilor proprietate a statului în lista bunurilor nepasibile de privatizare, precum și a propunerilor de includere a bunurilor proprietate publică a statului, a lucrărilor și serviciilor în listele bunurilor proprietate publică a statului, lucrărilor și serviciilor propuse pentru parteneriate publice-private;

d) exercitarea funcțiilor de fondator (cofondator) în administrarea întreprinderilor de stat, a societăților comerciale cu capital integral sau parțial de stat;

e) ținerea evidenței patrimoniului de stat din ramură, a contractelor de locațiune/arendă, comodat, concesiune și administrare fiduciară a bunurilor proprietate de stat din subordine;

f) exercitarea controlului asupra integrității și folosirii eficiente a patrimoniului de stat din ramurile respective, precum și asupra corectitudinii calculării și transferării la timp a dividendelor provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului și a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat;

g) prezentarea dărilor de seamă privind patrimoniul public și întocmirea rapoartelor anuale despre rezultatele administrării proprietății publice, cu prezentarea lor Agenției Proprietății Publice.

În tabelul de mai jos este prezentată informația din Registrul Patrimoniului Public privind numărul agenților economici cu cotă de stat din administrarea autorităților administrației publice centrale și valoarea patrimoniului de stat, actualizată în baza dărilor de seamă prezentate conform situației la 01.01.2012, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.675 din 6 iunie 2008:

mii lei

Nr. d/o	Denumirea autorității publice centrale	TOTAL:		Societăți comerciale		Întreprinderi de stat	
		Nr.	Valoarea patrimoniului de stat	Nr.	Cota statului, conform activelor nete	Nr.	Valoarea activelor nete
1	Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare	106	1960645,97	55	1492086,3	51	468559,67
2	Ministerul Educației	4	12440,55			4	12440,55
3	Ministerul Mediului	1	22473,8			1	22473,8
4	Ministerul Sănătății	7	98083,85	2	94157,95	5	3925,9
5	Ministerul Muncii, Protecției Sociale si Familiei	2	30733,6			2	30733,6
6	Ministerul Culturii	35	385712,4	4	56504,8	31	329207,6
7	Ministerul Tehnologiei Informației si Comunicațiilor	8	567638,26	1	6301,49	7	561336,77
8	Ministerul Economiei	60	8041276,84	37	5493131,46	23	2548145,38
9	Ministerul Finanțelor	8	562469,55	4	529589,25	4	32880,3
10	Ministerul Justiției	2	12490,5			2	12490,5
11	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	1	48972,6			1	48972,6
12	Ministerul Afacerilor Interne	6	75067,34			6	75067,34
13	Ministerul Apărării	3	168590,0			3	168590,0
14	Ministerul Dezvoltării Regionale si Construcțiilor	16	130920,2	5	0	11	130920,2
15	Ministerul Transporturilor si Infrastructurii Drumurilor	59	6894045,85	37	227046,35	22	6666999,5
16	Ministerul Tineretului si Sportului	1	8274,5			1	8274,5
17	Agencia Proprietății Publice	20	4939011,9	19	4301716,87	4	637295,03
18	Secretariatul Parlamentului	1	277,5			1	277,5
19	Agencia "Apele Moldovei"	20	480601,49	2	22066,99	18	458534,5
20	Agencia Relații Funciare si Cadastru	4	133194,3			4	133194,3
21	Agencia "Moldosilva"	25	104403,8			25	104403,8
22	Agencia Turismului	1	12539,63	1	12539,63		
23	Cancelaria de Stat a Republicii Moldova	10	373348,3			10	373348,3
24	Biroul Național de Statistică	1	14202,2			1	14202,2
25	Departamentul Instituțiilor Penitenciare	12	32634,8			12	32634,8
26	Comisia Națională a Pieței Financiare	1	456,0			1	456,0
27	Academia de Științe a R. Moldova	10	20992,87			10	20992,87
28	Serviciul de Informații și Securitate	1	3494,29			1	3494,29
29	Agencia Rezerve Materiale	3	202,7	1	0,00	2	202,7
30	Agencia Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală	1	16327,6			1	16327,6
31	Agencia de Stat pentru Protecția Proprietății Intelectuală	1	30134,6			1	30134,6
32	Alte autorități publice	3	11291,9			3	11291,9
32	Întreprinderi înregistrate peste hotare	6				6	
TOTAL		442	25165949,6	168	12235141,1	274	12 930808,5

2. Ajustarea cadrului legal și bazei normative în domeniul administrării și deetatării proprietății publice de stat

Ținând cont de dificultățile identificate în aplicarea Legii nr. 121-XVI din 04 mai 2007 privind administrarea și deetățarea proprietății publice, Ministerul Economiei a elaborat proiectul de lege "Cu privire la modificările și completările la Legea nr. 121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetățarea proprietății publice", aprobat de Guvern la 9 decembrie 2011 prin Hotărârea nr. 937 și înaintat Parlamentului spre examinare și adoptare.

Cele mai esențiale amendamente țin de:

✓ definirea clară a obiectului de reglementare al legii și concretizarea domeniului de aplicare al acesteia, dat fiind lipsa reglementărilor ce țin de administrarea bunurilor neutilizate ale instituțiilor bugetare;

✓ administrarea terenurilor aferente, prin investirea organului abilitat cu administrarea și deetățarea proprietății publice a statului cu atribuții în vederea administrării terenurilor proprietate publică a statului, aferente bunurilor imobile private, inclusiv transmiterea lor în folosință /arendă;

✓ interzicerea instituirii uzufructului asupra bunurilor proprietate de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;

✓ includerea unor reglementări speciale menite să asigure delimitarea bunurilor între stat și unitățile administrativ-teritoriale, precum și delimitarea acestora pe domenii (public/privat);

✓ diversificarea modalităților de privatizare prin vânzarea de acțiuni în condițiile ofertei publice a pachetelor de acțiuni proprietate publică, în cazul când acestea nu depășesc 10% din numărul total de acțiuni cu drept de vot;

De asemenea, pe parcursul anului 2011, au fost elaborate hotărâri de Guvern, precum și modificări și completări ale cadrului normativ ce țin de domeniul administrării și deetatării proprietății publice, și anume:

▪ Prin Hotărârea Guvernului nr. 310 din 29.04.2011 au fost introduse modificări în Regulamentul cu privire la Registrul patrimoniului public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.675 din 06 iunie 2008, în scopul racordării prevederilor acestuia la modificările și completările operate în unele acte legislative prin Legea nr.181-XVI din 15.07.2010, inclusiv s-a elaborat fila subregistriului parteneriatelor public-private. De asemenea, în hotărârea nominalizată au fost promovate modificări la recomandările Curții de Conturi (Hotărârea nr. 51 din 2 iulie 2010 "Privind Raportul auditului deetățării patrimoniului statului și asigurării activității postprivatizare") care a constatat lipsa pârghiilor de constrângere a autorităților publice, care nu prezintă regulamentele dărilor de seamă privind patrimoniul public aflat în administrarea lor;

▪ S-a elaborat proiectului hotărârii de Guvern „Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.568 din 06 mai 2008” (aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.132 27.02.2012), care are ca scop asigurarea întocmirii de către autoritățile administrației publice centrale a rapoartelor anuale privind rezultatele administrării proprietății publice și prezentarea acestora, în termenii stabiliți, Agenției Proprietății Publice, de competența căreia ține generalizarea informației și înaintarea Guvernului. De asemenea s-au operat modificări și completări în darea de seamă privind mărimea și circulația proprietății (anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.568 din 6 mai 2008) a agenților economici cu cotă de stat, în baza cărora se determină indicatorii de performanță a activității economico-financiare;

▪ A fost elaborată și promovată Hotărârea Guvernului nr. 110 din 23.02.2011 cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cotă de participare a statului și al întreprinderilor de stat, în scopul asigurării administrării corporative a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu cotă de stat și reglementării mărimii dividendelor și defalcărilor din profitul net a acestora în bugetul de stat;

În scopul **promovării parteneriatului public-privat** au fost elaborate un șir de proiecte de acte normative, menite să faciliteze implementarea prevederilor Legii nr. 179-XVI din 10.07.2008 privind parteneriatul public-privat, în particular:

▪ A fost elaborată și aprobată Hotărârea Guvernului cu privire la Consiliul Național pentru Parteneriatul public-privat nr. 245 din 19.04.2012, care este o structură funcțională de competență generală, fără personalitate juridică, pentru evaluarea politicii statului în domeniul parteneriatului public-privat și definirea priorităților și strategiilor de implementare a parteneriatului public-privat în Republica Moldova.

▪ În baza propunerilor prezentate de către autoritățile publice centrale la cererea Ministerului Economiei, a fost elaborată și aprobată Hotărârea de Guvern cu privire la aprobarea listei bunurilor proprietate publică a statului și a listei lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat, precum și a obiectivelor proiectelor cu desemnarea autorității publice în calitate de partener public, responsabile pentru dezvoltarea proiectelor, în scopul punerii în evidență a sectoarelor și proiectelor de infrastructură publică de interes național propuse spre dezvoltare prin parteneriat public-privat.

▪ A fost elaborată și aprobată Hotărârea de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat. Proiectul Regulamentului respectiv reprezintă un instrument destinat aplicării corecte, în acord cu bunele practici, a prevederilor legislației în cadrul etapelor de pregătire și atribuire a proiectelor de parteneriat public-privat.

Unul din obiectivele principale a acestui proiect de Regulament este de a permite tuturor operatorilor economici interesați, pe baze echitabile și transparente, să depună oferte pentru contracte de parteneriat public-privat. Astfel, prin prisma intensificării concurenței și evitării situațiilor de dezavantajare a unor participanți la concurs față de concurenții săi, se va câștiga în calitate și se vor diminua costurile în cadrul proiectelor de parteneriate public-private, permitând, în același timp, partenerului public să stabilească și să monitorizeze condițiile care trebuie îndeplinite în ceea ce privește calitatea, disponibilitatea, normele sociale, protecția mediului și altele.

▪ A fost promovată și aprobată Hotărârea de Guvern nr.194 din 24.03.2011 ”Cu privire la reorganizarea unor întreprinderi de stat și transmiterea patrimoniului proprietate publică a statului din gestiunea economică a unor societăți pe acțiuni”, prin care s-a dispus comasarea a două întreprinderi de stat (Î.S. “Direcția pentru exploatarea imobilului” prin absorbția Î.S.”Orizont Vest”) și transmiterea din gestiunea economică a S.A.”Sigma”, S.A.”Introsop” și S.A.”Mezon” în proprietatea publică a statului a bunurilor imobile cu destinație socială;

▪ Au fost elaborate și promovate 4 Hotărâri de Guvern (nr.207 din 31.03.2011, nr.299 din 27.04.2011, nr.782 din 18.10.2011, nr.927 din 07.12.2011) privind transmiterea bunurilor proprietate de stat în proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale, și anume:

- bloc locativ cu 18 apartamente în proprietatea publică a comunei Greblești, r-nul Strășeni;
- construcție nefinalizată a blocului farmaceutic din s. Codreanca în proprietatea publică a raionului Strășeni;
- imobilul instituției de învățământ preșcolar nr.92, situat pe str. Melestiu nr.18 ”a” din gestiunea Î.S.”Vibroprisor” în proprietatea publică a municipiului Chișinău;
- clădirile instituțiilor de învățământ preșcolar nr.113 și nr.116, situate pe str. Ion Creangă, 57 și respectiv str. Paris, 34 în proprietatea publică a mun. Chișinău;

▪ A fost promovată și aprobată Hotărârea de Guvern nr.967 din 19.12.2011 ”Cu privire la transmiterea unor bunuri”, prin care s-a dispus transmiterea unor bunuri imobile, utilaj și linii electrice din gestiunea Î.S.”Aeroportul Internațional Chișinău” în gestiunea Î.S.”MoldATSA”;

▪ Au fost elaborate și promovate modificări în Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, aprobate prin Legea nr.39 din 10.03.2011, în scopul ajustării prevederilor acesteia cu actele normative existente, deblocând procedura de vânzare-cumpărare a terenurilor proprietate de stat aferente construcțiilor.

▪ În scopul stabilirii direcțiilor și principiile de bază de eficientizare a procesului de administrare și de deetatizare a bunurilor proprietății publice de stat, Ministerul Economiei a elaborat Planul de acțiuni privind eficientizarea procesului de administrare și deetatizare a bunurilor proprietate publică de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 586 din 29 iulie 2011.

Pornind de la obiectivele de bază prestabilite în Planul nominalizat ce țin de: i) eficientizarea utilizării patrimoniului public a entităților economice proprietate a statului; ii) aplicarea principiilor administrării corporative; iii) aplicarea optimă a metodelor de deetatizare a proprietății publice, au fost realizate sau sunt în plină desfășurare un șir de acțiuni concrete, cum ar fi:

- ✓ transpunerea, în redacție nouă, a Listei bunurilor proprietate de stat nepasibile de privatizare;
- ✓ actualizarea Listei bunurilor proprietate de stat supuse privatizării;
- ✓ instituirea unui mecanism de monitorizare a elaborării și realizării planurilor de afaceri triennale, realizarea programelor de restructurare și modernizare a entităților economice nepasibile de privatizare, inclusiv prin aplicarea principiului de parteneriat public privat.

3. Administrarea corporativă a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu cotă majoritară de stat.

Între acțiunile prioritare stabilite în Programul de activitate al Guvernului se regăsesc: continuarea procesului de restructurare a sectorului public al economiei prin implementarea principiilor administrării corporative la întreprinderile de stat; optimizarea dimensiunilor, structurii, metodelor de administrare a proprietății publice; optimizarea cheltuielilor la nivelul întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni cu capital preponderent de stat; impunerea transparenței, simplității și sistemului extern de supraveghere a achizițiilor de bunuri și servicii efectuate de întreprinderile de stat, în particular de cele de interes public, asigurarea accesului la informație privind rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor cu cotă majoritară de stat, etc.

Întru asigurarea realizării lor, Ministerul Economiei a înaintat propuneri către autoritățile administrației publice centrale privind includerea reprezentanților săi în consiliile de administrație a 237 întreprinderi de stat și 89 consilii ale societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat.

Examinând informația prezentată de autoritățile administrației publice centrale privind constituirea consiliilor de administrație la întreprinderile de stat subordonate se constată, că din 268 întreprinderi de stat administrate pe teritoriul R. Moldova, consilii de administrație au fost instituite la 192 întreprinderi de stat (71,64%), dintre care doar în 184 au fost incluși reprezentanți ai Ministerului Economiei și Ministerului Finanțelor.

Este de menționat că, Ministerul Culturii a instituit consilii doar în 5 întreprinderi de stat din 31 pe care le administrează, iar Ministerul Educației și Agenția Rezerve Materiale nu au instituit consilii de administrație în întreprinderile de stat pe care le gestionează (4 și, 2, respectiv).

Cancelaria de Stat nu a inclus nici un reprezentant al Ministerului Economiei în consiliile de administrație a celor 8 întreprinderi de stat pe care le gestionează și care desfășoară activitate de întreprinzător.

De asemenea în majoritatea întreprinderilor de stat (circa 70%), în continuare, nu se respectă prevederile Legii cu privire la întreprinderea de stat în partea ce ține de reprezentarea majoritară a Ministerului Economiei și Ministerului Finanțelor în consiliile de administrație.

Comparând informația din Registrul patrimoniului public, ținut de Agenția Proprietății Publice, cu informația din Registrul de stat al persoanelor juridice al Camerei Înregistrării de Stat, se constată o diferență esențială între numărul de întreprinderilor de stat înregistrate și cele monitorizate de autoritățile publice centrale de specialitate.

Astfel, la 31.12.2011, sunt identificate 85 de întreprinderi de stat care nu sunt gestionate de către fondatorii acestora și anume: 23 din ramura agriculturii, 8 din domeniul sănătății, 5 din domeniul culturii, 13 din domeniul industriei și comerțului, 3 din domeniul transporturilor, 26 întreprinderi fondate de Asociația orășenească a alimentației publice din mun.Chișinău, 2 - de Ministerul Afacerilor Externe, 2 – de Ministerul Muncii, 2 – de compania de stat ”Teleradio Moldova”, 1- fondată de Guvernul Republicii Moldova . De asemenea, mai există și întreprinderi care activează sub forma organizatorico-juridică de ”întreprinderi de arendă”, care până în prezent nu s-au conformat prevederilor legislației privind reorganizarea lor, utilizând în continuare proprietatea statului, fără a achita careva plata pentru arendă în bugetul de stat.

Unele din aceste întreprinderi de stat și-au stopat activitatea din diferite motive (lipsa bunurilor imobile proprii, mijloacelor circulante, competitivitatea redusă a

producției și serviciilor, etc.) și necesită a fi reorganizate sau lichidate, iar altele își continuă activitatea și în prezent, fără a fi administrate de autoritățile statului.

În conformitate cu Planul de acțiuni privind eficientizarea procesului de administrare și deetatizare a bunurilor proprietate publică de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 586 din 29 iulie 2011 "Cu privire la unele măsuri ce țin de eficientizarea procesului de administrare și deetatizare a bunurilor proprietate publică de stat" Ministerul Economiei a emis Ordinul nr. 172 din 28 octombrie 2011, prin care a fost instituit un Grup de lucru care include reprezentanți ai autorităților publice centrale. În cadrul primelor ședințe ale Grupului de lucru a fost abordată problema ce ține de existența întreprinderilor de stat fondate, dar nemonitorizate de autoritățile administrației publice centrale. De asemenea au fost înaintate propuneri privind reorganizarea unor întreprinderi de stat în instituții publice sau societăți pe acțiuni. În privința întreprinderilor de stat fondate de ministerele ramurale în perioadele anterioare, într-un anume scop, care și-au stopat activitatea de mai mulți ani, majoritatea lor nefiind reînregistrate la Camera Înregistrării de Stat, s-a propus identificarea documentelor de constituire și a patrimoniului public transmis în gestiunea lor, în scopul inițierii procedurilor de lichidare a acestora, prin promovarea unei hotărâri de Guvern. Acest exercițiu va aduce o claritate în privința numărului întreprinderilor de stat înregistrate în R.Moldova. Este de menționat, că acest proces este unul anevoios, dat fiind numărul impunător al întreprinderilor de stat care nu activează de o perioadă îndelungată, figurând doar în evidența Camerei Înregistrării de Stat.

Deasemenea și în procesul administrării societăților pe acțiuni cu cotă de stat se constată unele deficiențe, cum ar fi:

✓ nemonitorizarea de către reprezentanții statului a modului de utilizare a bunurilor proprietate de stat transmise în gestiune economică societăților pe acțiuni din ramură. Drept urmare, au fost înregistrate cazuri de excludere nejustificată (fără coordonarea cu autoritățile statului) din evidența contabilă a unor societăți pe acțiuni a bunurilor proprietate de stat, transmise la data fondării în gestiune economică, sau cazuri de sechestrare a obiectelor proprietate de stat de către organele fiscale și înstrăinare a acestora în contul stingerii datoriilor societăților economice respective față de stat;

✓ în procesul derulării procedurilor de insolvență au existat cazuri de includere intenționată sau eronată în masa debitoare a bunurilor proprietate de stat, ce aparțineau societăților pe acțiuni respective doar cu drept de gestiune economică și utilizarea mijloacelor obținute în urma înstrăinării acestor obiecte pentru stingerea datoriilor societăților în cauză față de creditori.

Aceste neregularități în administrarea proprietății publice sunt admise din cauza cunoașterii insuficiente a legislației privind administrarea corporativă de către reprezentanții organelor centrale de specialitate care administrează pachetele de acțiuni ale statului din societățile respective.

O situație critică în administrarea întreprinderilor de stat și societăților comerciale se constată în domeniile sănătății, culturii, în ramura agriculturii, etc. Ca rezultat a administrării vicioase sau admis datorii considerabile față de stat, comercializări neavantajoase de active, contracte încheiate în defavoarea întreprinderilor, ceea ce a avut ca efect sechestrări masive a activelor. În consecință, la momentul expunerii la privatizare, întreprinderile respective fiind decapitalizate și-au pierdut atractivitatea și, respectiv, s-a ratat posibilitatea acumulării mijloacelor financiare bugetul public național (ÎS „Molda”, S.A.”Unlib”, or.Căușeni, S.A.”Vărsătorul Nord”, S.A. „Fabrica de fermentare a tutunului din or. Șoldănești”, S.A.”Fabrica de fermentare a tutunului din or. Orhei, etc.).

4. Deetatizarea proprietății publice de stat

Pe parcursul anului 2011 a continuat **procesul de privatizare a proprietății publice de stat** prin utilizarea modalităților prevăzute de legislație, fiind organizate și desfășurate:

✓ **5 runde de licitații „cu strigare” la Bursa de Valori** (22-25 februarie, 27-29 aprilie, 5-8 iulie; 20-23 septembrie 6-9 decembrie). În rezultat au fost tranzacționate valori mobiliare proprietate publică a statului din 16 societăți pe acțiuni la preț total de **68 144 mii lei**.

Cele mai rezultative privatizări: S.A. „Electrocon”(100%) la prețul de 30,30 mil. lei; S.A. Întreprinderea de Construcție a Rețelelor de Gaze "Incorgaz" (88,0%) - 6,69 mil. lei; S.A."Monttehsan" (31,9%) – 4,81 mil. lei; S.A. "Agat" (30,6%) – 5,87 mil. lei; s.a.

✓ **6 concursuri investiționale și 5 concursuri comerciale** (4 februarie-10 martie; 8 aprilie-12 mai; 10 iunie-15 iulie; 22 iulie - 21 septembrie; 19 august-29 septembrie; 11 noiembrie-14 decembrie). În rezultat, prin concurs comercial a fost privatizate 2 întreprinderi de stat (*complexe patrimoniale unice*) – ÎS „Moldagroteh” mun. Chișinău, șos. Muncești, nr. 271, la prețul de **20 100 mii lei** și Î.S. „Anina”, s. Hârbovăț, r-nul Anenii Noi la prețul de **10 570 mii lei**; concursul investițional de privatizare a acțiunilor statului din societățile pe acțiuni, amplasate pe teritoriul parcului industrial „Tracom” (*desfășurat în perioada 22 iulie – 13 octombrie 2011*) s-a finalizat fără determinarea câștigătorilor.

✓ **5 licitații „cu strigare” și 5 cu „reducere”** (24 februarie, 28 aprilie, 30 iunie, 21 septembrie, 1 decembrie) la care au fost expuse 22 bunuri proprietate de stat, preponderent construcții nefinalizate, majoritatea fiind expuse în repetate rânduri. În rezultat, la licitațiile cu strigare au fost privatizate 2 construcții nefinalizate la preț total de **12 000 mii lei**. La licitațiile cu reducere au fost vândute 4 construcții nefinalizate și partea socială dintr-o societate cu răspundere limitată, la prețul de **705 900 lei**. Total, la licitații (*tradiționale*) au fost adjudecate bunuri proprietate de stat în sumă de **12 705 mii lei**.

În limita competențelor atribuite prin lege, Agenția a asigurat vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente proprietate publică de stat în sumă de **3 522 mii lei** și a acceptat privatizarea încăperilor nelocuibile date în locațiune, în sumă de **3 641 mii lei**.

Total, în anul 2011, au fost privatizate bunuri proprietate publică de stat în sumă de **118 682 mii lei**.

În domeniul parteneriatului public – privat, paralel cu elaborarea cadrului normativ (Hotărârilor de Guvern cu privire la Consiliul Național pentru Parteneriatul public-privat; cu privire la aprobarea listei bunurilor proprietate publică a statului și a listei lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat; Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat) s-a înregistrat o amplificare a propunerilor de proiecte de parteneriat-public privat la nivel național.

Printre proiectele de parteneriat public-privat în implementarea cărora s-au înregistrat anumite progrese pot fi enumerate:

Proiecte inițiate de autoritățile administrației publice centrale.

➤ **„*Parcarea auto multietajată din preajma Aeroportului Internațional Chișinău*”**, proiect inițiat de Agenția Proprietății Publice în baza Hotărârii Guvernului nr. 1158 din 20.12.2010. Valoarea estimată a investiției conform studiului de fezabilitate este de **53 000 000 MDL**, cu durata de concesiune de până la 20 ani, perioada de realizare a investiției - 2 ani (2012-2013), redevența nu mai puțin de 2%.

➤ **„*Centrul de Excelență privind serviciul de imagistică medicală și radiologie din cadrul Instituției Medico – Sanitare Publice Spitalul Clinic Republican*”**, proiect inițiat de Ministerul Sănătății în baza Hotărârii Guvernului nr. 116 din 06.12.2010, valoarea estimată a investiției conform studiului de fezabilitate - **61 542 327 MDL**, durata de concesiune de 20 ani, perioada de realizare a investiției 2011-2013.

În rezultatul procedurilor desfășurate pe parcursul anului 2011, la 24 noiembrie 2011 a fost semnat contractul de parteneriat public-privat în cadrul Spitalului Clinic Republican pentru Servicii de Radiologie și Diagnostic Imagistic între Spitalul Clinic Republican și Ministerul Sănătății în calitate lor de parteneri publici și SRL „Magnific” în calitate sa de investitor și SRL „EUROMED DIAGNOSTIC” în calitate de partener privat.

➤ **„*Proiectul de parteneriat public-privat în scopul alimentării cu apă a unor localități din regiunile de dezvoltare Nord și Centru ale Republicii Moldova, precum și a municipiului Bălți*”**, proiect inițiat de către Ministerul Mediului în baza Hotărârii Guvernului nr. 400 din data de 08.06.2011. Obiectul parteneriatului public-privat este apeductul Soroca – Bălți al Î.S. „Acva-Nord”, având ca obiectiv reconstrucția și extinderea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă, ameliorarea calității serviciilor prestate consumatorilor și reducerea numărului populației care nu are acces la sursele de apă sigură. Întru dezvoltarea acestui proiect, cu susținerea Guvernului, au fost întreprinse multiple acțiuni care includ analiza situației generale și evidențierea soluțiilor pentru rezolvarea problemelor existente.

Drept rezultat Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și-a exprimat disponibilitatea finanțării studiului de fezabilitate.

Proiecte inițiate de autoritățile administrației publice locale

➤ **„*Parteneriatul public-privat Centrul de Tomografie Computerizată din Cadrul IMSP Spitalului raional Orhei*”**, proiect inițiat de Consiliul Raional Orhei. Obiectul contractului - serviciul de diagnosticare din or. Orhei, având ca obiectiv modernizarea serviciului de diagnostică computerizată în cadrul Spitalului raional Orhei.

La data de 02.09.2011 Consiliul raional Orhei și IMSP Spitalul Clinic Orhei, în calitate lor de parteneri publici, au semnat pe un termen de 25 ani - „Contractul pentru Realizarea Parteneriatului Public Privat Centrul de Tomografie Computerizată în Cadrul IMSP Spitalul Clinic Raional Orhei” cu partenerul privat. S.R.L. „Euroclinic”.

La începutul lunii aprilie 2012 Centrul de Tomografie Computerizată și-a început activitatea în domeniul diagnosticării computerizate a pacienților.

➤ **„Finisarea obiectului nefinalizat a Spitalului Clinic mun. Bălți”**, proiect de parteneriat public-privat inițiat de Consiliul municipal Bălți pentru finisarea obiectului nefinalizat al Spitalului Clinic mun. Bălți din str. Decebal, 101 în scopul amplasării centrului perinatologic și modernizarea, amenajarea regiunii centrale a municipiului cu construirea obiectelor comerciale pe str. Ștefan cel Mare, 29 și amenajarea teritoriului aferent. În procesul avizării studiului de fezabilitate, Agenția Proprietății Publice a recomandat operarea unor modificări și completări pentru a asigura fiabilitatea proiectului pentru toată perioada de concesiune propusă.

➤ **„Amenajarea spațiilor de parcare stradală în mun. Chișinău”**, proiect inițiat de primăria municipiului Chișinău care prevede darea în locațiune, pe o perioadă de 25 ani, a spațiilor pentru amenajarea parcărilor stradale în toate sectoarele municipiului și are ca obiectiv asigurarea necesarului locurilor de parcare și eficientizarea traficului rutier. În procesul avizării studiului de fezabilitate, Agenția Proprietății Publice a evidențiat unele lacune în justificarea economico-financiară și organizatorică a proiectului și a propus completarea acestuia.

➤ **„Proiectul de parteneriat public-privat privind serviciul de aprovizionare cu apă și canalizare a municipiului Comrat”**, inițiat de Primăria mun. Comrat în cadrul Întreprinderii de Stat „Sud - Canal” privind extinderea și modernizarea serviciului de aprovizionare cu apă și canalizare a municipiului, fiind avizat de Agenția Proprietății Publice studiul de fezabilitate al proiectului.

➤ **„Amenajarea parcului central Mereni și amplasarea unui Complex muzeistic”**, la 09 noiembrie 2011 a avut loc Concursul de selectare a partenerului privat, în cadrul căruia câștigător a fost desemnată „Delia Star” SRL pentru un contract de parteneriat public-privat pe o perioadă de 50 ani.

Pe parcursul anului 2011 s-au intensificat activitățile ce țin de concesionarea serviciului de salubritate din mai multe localități ale republicii. Agenția Proprietății Publice a avizat studiile de fezabilitate privind concesionarea serviciilor de salubritate înaintate de autoritățile publice locale în cadrul cărora s-a propus completarea acestora. Astfel, pînă în prezent au fost remise pentru avizare, către Agenția Proprietății Publice, 142 studii de fezabilitate, dintre care au fost avizate 113. La moment, la etapa de avizare se află 29 studii de fezabilitate.

Relevăm, că din totalitatea proiectelor de concesionare a serviciilor de salubritate, conform informației de care dispune Agenția Proprietății Publice, au fost semnate contracte de concesionare a serviciilor de salubritate de către primăriile a 9 localități, și anume: or. Criuleni, or. Edineț, or. Ștefan Vodă, or. Glodeni, mun. Bălți, or. Dondușeni, or. Ceadâr-Lunga, or. Nisporeni, satul Climăuți rl. Dondușeni.

Totodată, la decizia Consiliilor localităților menționate s-a decis desfășurarea proiectelor prin concesionare ordinară a serviciilor de colectare, stocare și prelucrare a deșeurilor la uzinele ce vor fi construite în vecinătatea acestor localități.

Urmează de indicat că, Agenția Proprietății Publice examinând studiile de fezabilitate înaintate de către autoritățile administrației publice locale, a constatat următoarele deficiențe ale acestora:

- studiile nu întrunesc condițiile de formă și conținut necesare unei analize a fezabilității unui proiect, mai mult ca atât, acestea fiind practic identice pentru toate localitățile, lipsind analiza exactă a cheltuielilor preconizate, investiția preconizată și recuperarea ei în timp, analiza cost-beneficiu, precum și analiza riscurilor legate de proiect, partajarea lor între parteneri și metodele de acoperire a riscurilor.
- din conținutul studiilor de fezabilitate remise se evidențiază elemente comune, cum ar fi semnarea contractelor de concesiune pe perioada maximă de 49 ani, cu exclusivitate în operare, indicând valori exagerat de mari a proiectelor, interpretate ca fiind valoare a investiției, ulterior fiind inclusă în contract. În cadrul contractelor a fost inclus un nou punct care indică că în cazul finalizării premature a contractului, partenerul public (APL) va recupera valoarea investiției conform contractului, ceea ce considerăm a fi o clauză abuzivă, supunând astfel partenerul public la un risc major.

Pe parcursul anului 2011 a fost monitorizată **îndeplinirea obligațiilor contractuale** de către cumpărătorii bunurilor proprietate de stat privatizate prin concursuri și examinată realizarea obligațiilor investiționale asumate pentru anul 2010, inclusiv: S.A. "Întreprinderea pentru colectarea cerealelor din Rediul Mare", rl Ocnița, S.A."Avicola-Nord", or. Fălești, S.A."Moldova Tur", mun. Chișinău; S.A. "Elevatorul Iargara", or. Iargara, rl Leova, S.A. "Cartea Chișinău" Î.S."Poligraf Service", mun. Chișinău; S.A." Hotelul Chișinău"; S.A."Calcar Granit", or. Ungheni; S.A. "Parcul de autobuze sin Bălți"; Cinematograful "Sputnic", or. Florești; Cinematograful "Gloria", or. Rîșcani; Cinematograful "Victoria", or. Călărași; Cinematograful "Zorile", or. Sîngerei; Cinematograful "Prier", or. Căușeni; Cinematograful "Zorile", or. Dondușeni.

Întru verificarea îndeplinirii obligațiilor contractuale de către cumpărătorii bunurilor proprietate de stat au fost examinate rapoartele de audit prezentate de aceștia, fiind instituite 7 grupuri de lucru interministeriale, care au verificat, cu deplasare la întreprinderile monitorizate, datele și informațiile prezentate.

În baza rapoartelor de audit și rezultatelor controalelor efectuate de grupurile de lucru interministeriale, Comisia pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice a examinat și a acceptat investițiile în sumă totală de 21 601 mii lei, efectuate de cumpărători pe parcursul anului 2010, inclusiv:

14 649,40 mii lei	în S.A."Elevatorul Iargara", rl Leova;
2 493,2 mii lei	în S.A. "Întreprinderea pentru colectarea cerealelor din Rediul Mare", rl Ocnița;
2 806,0 mii lei	în S.A. "Avicola-Nord", or. Fălești;
1 09,6 mii lei	în Cinematograful "Gloria", or. Rîșcani;
1 012,6 mii lei	în Cinematograful "Zorile", or. Dondușeni;
284,95 mii lei	în Cinematograful "Victoria", or. Călărași;
245,6 mii lei	în Cinematograful "Zorile", or. Sîngerei.

La decizia Comisiei au fost eliberate certificate privind îndeplinirea integrală a obligațiilor contractuale de către: S.A."Moldpresa", cumpărătorul acțiunilor statului în S.A. "Cartea Chișinău"; S.R.L. "Energoresurse", cumpărătorul S.A. "Avicola Nord", or. Fălești; I.C.S. "Kelly Grains Corporation", cumpărătorul S.A. "Elevatorul Iargara", or. Iargara, rl Leova.

Conform contractelor de vânzare-cumpărare, suma investițiilor preconizate pentru anul 2011 se cifrează la 8 760 mii lei, acestea însă vor fi examinate pe parcursul anului 2012.

În conformitate cu prevederile Regulamentului privind achitarea (compensarea) unor datorii certe ale statului față de participanții la privatizare din contul valorilor mobiliare ale statului în societățile pe acțiuni supuse privatizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482 din 29.03.2008, a fost efectuată achitarea (compensarea) parțială a **datoriei certe a statului** față de SA „Electrotehnica”, formată în rezultatul transmiterii obiectelor de menire socială (fond locativ), incluse în capitalul social al acesteia în sumă de 1 011 404,8 lei, în proprietate publică locală, prin transmiterea a 112 acțiuni din S.A. ”Basarabia Nord” în valoare de 2240 lei.

5. Analiza economico-financiară a activității întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni cu cotă de stat

La situația din 1 ianuarie 2012, în Registrul patrimoniului public sunt înscrise date despre 299 întreprinderi de stat și 168 societăți comerciale cu cotă de stat.

Capitalul social al societăților comerciale constituie 5905,47 mil lei, din care proprietatea statului constituie 3767,51 mil lei sau 63,80 la sută. Pe parcursul anului gestionar, 37 societăți pe acțiuni cu cotă de stat au majorat capitalul social cu 187,77 mil lei.

Din totalul întreprinderilor de stat înscrise în Registrul patrimoniului public:

- 25 de întreprinderi sunt instituții publice medico-sanitare cu capital social înregistrat în mărime de 540,25 mil lei și patrimoniu net în mărime de 768,51 mil lei;
- 6 întreprinderi de stat înregistrate peste hotarele RM, patrimoniu net al cărora constituie 14,61 mil lei și 1,54 mil gr.;
- 268 întreprinderi de stat cu capital social în mărime de 6007,98 mil lei și patrimoniu net în mărime de 12930,81 mil lei.

Pe parcursul anului gestionar, 13 întreprinderi de stat au majorat capitalul social cu 56,74 mil lei.

Agencia Proprietății Publice a efectuat analiza activității economico-financiare a 268 întreprinderi de stat (cu excepția a 25 instituții publice medico-sanitare și 6 întreprinderi de stat înregistrate peste hotarele RM) și a 131 societăți comerciale cu cota statului mai mare de 30 la sută din capitalul social, conform situației din 31.12.2011.

Din numărul total al agenților economici supuși analizei, nu au prezentat rapoarte financiare 27 întreprinderi de stat (10,07%) și 38 societăți comerciale (29,0%), majoritatea lor fiind din ramura agriculturii (17 S.A. și 5 Î.S.), culturii (9 Î.S.), economiei (3 Î.S.). Dintre entitățile care nu prezintă rapoarte financiare 5 întreprinderi de stat și 10 societăți pe acțiuni sunt în procedură de insolvență, iar 14 Î.S. și, respectiv, 19 S.A. sunt în procedură de lichidare.

Pe parcursul anului 2011 au fost fondate:

- Î.S., „Vamservinform”, prin reorganizarea (contopirea) Î.S. „Moldvama-Grup” și Î.S. „Vamtehinform”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.178 din 23.03.2011;
- S.A. „Loteria Națională a Moldovei”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.371 din 24.05.2011.

În anul 2011 au fost lichidate 3 întreprinderi de stat (Î.S. *Compania aeriana de stat „Agroavia”, Î.S. „Moldvama-Grup” și Î.S. „Vamtehinform”*) și 7 societăți pe acțiuni cu cotă de stat (S.A. „Magda”, S.A. „Taur-Orhei”, S.A. „Salcia”, S.A. „Natur-Vit”, S.A. „Acva-Gaz”, S.A. „Agrotehnica-Invest”, S.A. „Fabrica de unt din Comrat”). Totodată, din Registrul patrimoniului public au fost radiate 2 întreprinderi de stat (Î.S. „Moldagroteh”, Î.S. „Anina”) în rezultatul vânzării la concurs comercial și 17 societăți pe acțiuni (S.A. „Nordtutun”, S.A. „Ungheni-Vin”, S.A. „Masrut”, S.A. „Arhproiect”, S.A. „Ciuleandra”, S.A. „Agat”, S.A. „Electrocon”, S.A. „Gazproiect”, S.A. „Fregata”, ș.a.) din care cota statului a fost înstrăinată la licitații „cu strigare” la Bursa de Valori, concursuri comerciale sau investiționale.

5.1 Analiza economico-financiară a activității întreprinderilor de stat

Conform datelor generalizate din rapoartele financiare la 31.12.2011, **valoarea totală de bilanț a activelor a 268 întreprinderi de stat** constituia 17119,90 mil lei, majorându-se cu 888,42 mil lei (5,19 %) față de finele anului 2010 și respectiv cu 3305,15 mil lei (19,31%) față de 2009. Valoarea de bilanț a activele pe termen lung, la 31.12.2011 constituiau 13 364,28 mil lei sau 78,06 la sută din totalul activelor.

Patrimoniul net (*capitalul propriu*) al întreprinderilor de stat constituia 12 547,55 mil lei. Comparativ cu începutul perioadei de gestiune se atestă o creștere cu 602,40 mil lei sau cu 4,80% și cu 2 401,86 mil lei (19,14%) față de 2009. De menționat, că 226 de entități au înregistrat valori pozitive ale activelor nete, care constituie 12 930,77 mil lei, pe când la 16 întreprinderi (5,97%) activele nete au atins valori negative de (383,22) mil lei, dintre care valoarea patrimoniul Î.S."Moldtranselectro" constituie (242,07) mil lei, Î.S. "Servicii Transport Auto" constituie (109,49) mil lei, Î.S."Moldresurse" constituie (16,59) mil lei. De asemenea, la 115 unități (42,91%) se observă diminuarea capitalului propriu cu 234,82 mil lei.

Venitul din vânzări obținut de către întreprinderile de stat în anul 2011 constituie 6 016,34 mil lei și s-a majorat cu 698,28 mil lei (11,61%) comparativ cu anul 2010 și cu 1 170,59 mil lei (19,46%) față de anul 2009. **Costul vânzărilor** constituie 4 958,60 mil lei, majorându-se cu 649,13 mil lei (13,09%) față de 2010. **Profitul brut**, ca element principal al rezultatului activității operaționale al întreprinderilor, la 31.12.2011 a constituit 1 057,74 mil lei, majorându-se cu 4,65% față de 2010 și cu 5,11% față de 2009.

Veniturile operaționale ale întreprinderilor de stat au constituit 448,88 mil lei, majorându-se cu 56,11 mil lei (12,50%) față de 2010 și cu 88,89 mil lei (19,80%) față de 2009.

Astfel la 139 întreprinderi de stat venitul din vânzări s-a majorat cumulativ cu 734,75 mil lei față de 2010. O majorare favorabilă a venitului din vânzări s-a înregistrat în domeniul transporturilor – cu 379,79 mil lei, tehnologiei informației și comunicațiilor – cu 46,64 mil lei, în domeniul relațiilor funciare și cadastru – cu 43,65 mil lei, în domeniul energiei și industriei – cu 36,03 mil lei, în ramura agriculturii – cu 35,85 mil lei, în domeniul apărării – cu 28,87 mil lei.

S-au înregistrat majorări semnificative a cifrei de afaceri la:

- Î.S. "Calea Ferată din Moldova" – cu 207,39 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 1281,82 mil lei;
- Î.S. Compania Aeriana "Air Moldova" – cu 142,88 mil lei, valoarea cifrei de afaceri – 1217,62 mil lei;
- Î.S. "Posta Moldovei" - cu 40,63 mil lei, valoarea cifrei de afaceri – 369,55 mil lei;
- Î.S. "Moldelectrica" - cu 26,49 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 298,49,0 mil lei;
- I.S."Protecția Solurilor și Îmbunătățiri Funciare" - cu 22,33 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 23,44 mil lei;
- Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău" – cu 20,29 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 188,27 mil lei;

- Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" - cu 19,8 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 70,13 mil lei;
- I.S."Cadastru" - cu 17,11 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 123,92 mil lei.
- Î.S. "Administrația de Stat a Drumurilor" – cu 16,06 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 59,67 mil lei;
- I.S."Combinatul de vinuri de calitate Mileștii Mici" - cu 8,55 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 27,66 mil lei

Totodată, la 89 de întreprinderi de stat **venitul din vânzări s-a micșorat** cumulativ cu 183,39 mil lei față de 2010. Micșorarea venitului din vânzări s-a înregistrat în domeniul economiei – cu 57,87 mil lei, în ramura agriculturii – cu 48,38 mil lei, în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor - cu 18,19 mil lei, în domeniul științific - cu 11,14 mil lei, în domeniul construcțiilor - cu 8,98 mil lei.

Cele mai **esențiale micșorări a venitului din vânzări s-au atestat** la:

- Î.S. "Fabrica de Sticla din Chișinău" – cu 54,38 mil lei (se află în proces de reconstrucție);
- Î.S. "Moldresurse" - cu 27,09 mil lei (în proces de insolabilitate);
- Î.S. Editorial - Poligrafică "Știința" - cu 10,34 mil lei;
- Î.S. "Centrul Resurselor Informaționale de Stat "Registru" – cu 10,12 mil lei, valoarea cifrei de afaceri fiind de 383,5 mil lei;
- Î.S. "Detașamentul de Pază Paramilitară" - cu 7,91 mil lei;

În anul 2011, 149 întreprinderi de stat au finalizat exercițiul financiar cu profit net care a însumat 291,62 mil lei sau cu 15,91 mil lei mai mult comparativ cu anul 2010, dar cu 67,04 mil lei mai puțin față de anul 2009. Situația financiară pentru anul 2011 este prezentată în tabel:

Entități economice	Numărul entităților economice supuse analizei	Au activat cu profit			Au activat cu pierderi			Rezultat financiar nul	
		Nr. entit. ec.	%	suma, mil lei	Nr. entit. ec.	%	suma, mil lei	Nr. entit. ec.	%
Întreprinderi de stat	268	149	55,60	291,62	92	34,33	- 170,17	27	10,07

La 85 întreprinderi de stat **profitul net** obținut în 2011 s-a diminuat cu 218,90 mil lei față de 2010, dintre care 19 întreprinderi (22,35%) din ramura agriculturii, 11 (12,94%) – din ramura silviculturii, 8 (9,41%) – din ramura energiei și industriei, 7 (8,23%) – din domeniul transporturilor, 4 (4,71%) – din ramura irigațiilor.

Astfel, **profitul net s-a micșorat considerabil** la:

- Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian "MOLDATSA" - cu 12,07 mil lei, înregistrând la 31.12.2011 profit net în mărime de 28,42 mil lei;
- Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău" – cu 46,86 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 7,88 mil lei;
- Î.S. "Moldelectrica" – cu 118,82 mil lei, înregistrând pierderi în valoare de 89,59 mil lei;

- Î.S. pentru cercetarea în selecție și hibridarea suinelor "Moldsuinhibrid" – cu 4,64 mil lei, înregistrând pierderi în mărime de 4,53 mil lei;
- I.S."Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Drochia" – cu 3,25 mil lei, înregistrând pierderi în valoare de 3,23 mil lei;
- I.S."Centrul de reproducere a păsărilor - Brânzenii Noi " – cu 2,7 mil lei, înregistrând pierderi în valoare de 1,54 mil lei.

La 22 întreprinderi de stat **pierderile s-au majorat** cu 15,84 mil lei față de 2010, dintre care 6 întreprinderi (27,27%) – din ramura agriculturii, 5 (22,73%) – din ramura irigațiilor, 3 (13,64%) din domeniul culturii, 2 (9,09%) din ramura silvică, 2 (9,09%) din ramura industriei și câte 1 întreprindere (4,54%) – domeniul transporturilor, sănătății, penitenciar.

Unele întreprinderi (69 Î.S.) **au redus pierderile** înregistrate în anul 2010, înregistrând profit net în anul 2011, inclusiv:

- I.S."Centrul de Telecomunicații Speciale" – a redus pierderile cu 3,41 mil lei, înregistrând la 31.12.2011 profit net în mărime de 1,93 mil lei;
- I.S. pentru Cercetare și Producere a Resurselor Biologice Acvatice "Acvacultura-Moldova" - a redus pierderile cu 74,24 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 0,08 mil lei;
- I.S."Cantina Cancelariei de Stat" – a redus pierderile cu 1,52 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 1,35 mil lei;
- I.S."Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice" - cu 2,04 mil lei, înregistrând la 31.12.2011 profit net în mărime de 1,70 mil lei.

Majorări ale profitului net în anul 2011 față de anul 2010 au înregistrat 56 întreprinderi de stat, dintre care majorări semnificative au înregistrat următoarele întreprinderi de stat:

- Î.S. "Aeroportul Internațional Mărculești" – cu 3,36 mil lei, înregistrând la 31.12.2011 profit net în mărime de 12,67 mil lei.
- Î.S."Centrul de Carantina, Identificare, Expertize de Arbitraj și Dezinfectare a Producției" – cu 2,76 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 4,81 mil lei;
- Î.S. "Calea Ferată din Moldova" – cu 58,91 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 58,91 mil lei;
- Î.S. Compania Aeriană "Air Moldova" - cu 9,15 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 9,71 mil lei;
- I.S."Centrul Național pentru Frecvențe Radio"- cu 5,25 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 5,37 mil lei;
- I.S."Cadastru"- cu 3,97 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 13,59 mil lei;
- Î.S. "Centrul Resurselor Informaționale de Stat "Registru"- cu 4,90 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 30,59 mil lei;
- Î.S."Combinatul de vinuri de calitate Mileștii Mici" – cu 5,56 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 6,09 mil lei.

Creanțele întreprinderilor de stat pe anul 2011 au constituit 1 638,46 mil lei, majorându-se față de 2010 cu 135,15 mil lei (8,25%) și cu 98,68 mil lei (6,02%) față de 2009.

Pe parcursul anului 2011 s-au înregistrat datoriile creditoare în valoare de 4 585,77 mil lei, care s-au majorat cu 3,80 la sută față de 2010 și cu 19,77 la sută față de 2009. Nivelul atragerii surselor împrumutate pe termen lung a atins valoarea de 38,31 la sută din totalul datoriilor și la 31.12.2011 constituiau 1 756,83 mil lei.

Rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor de stat pe anii 2009-2011, repartizate pe ministere, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

(mil lei)

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Nr întrepr. de stat</i>	<i>Active nete</i>	<i>Creanțe</i>	<i>Datorii - TOTAL</i>	<i>Venitul din vânzări</i>	<i>Profitul net (Pierdere netă)</i>
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>
Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare						
2009		580,68	232,20	462,27	223,21	-36,22
2010		474,07	170,76	370,11	228,99	-88,42
2011	51	443,61	153,24	353,99	216,47	-4,79
Agencia "Apele Moldovei"						
2009		355,91	54,89	182,66	73,35	-9,87
2010		471,37	65,63	269,62	69,74	-13,84
2011	18	455,87	75,64	287,73	66,94	-17,31
Ministerul Transporturilor si Infrastructurii Drumurilor						
2009		6082,03	266,75	891,14	2169,60	52,96
2010		6071,82	233,42	1306,99	2414,32	-38,63
2011	22	6557,53	342,27	1277,67	2780,37	76,31
Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor						
2009		52,62	14,79	83,32	99,51	5,80
2010		57,98	37,60	166,07	91,43	8,30
2011	13	103,92	34,35	220,30	91,50	6,89
Ministerul Sănătății						
2009		4,53	0,65	3,67	2,24	-0,14
2010		4,42	0,16	3,65	2,22	-0,11
2011	5	3,88	0,10	0,24	1,77	-1,37
Ministerul Culturii						
2009		357,18	29,81	46,09	91,51	-6,11
2010		324,87	25,51	71,28	104,19	-4,80
2011	31	327,85	19,78	98,24	113,25	5,08
Ministerul Muncii, Protecției Sociale si Familiei						
2009		23,53	0,39	20,25	26,99	1,98
2010		22,66	0,38	17,73	27,09	1,63
2011	2	30,73	0,29	15,19	32,47	1,64
Ministerul Educației						
2009		12,72	1,51	2,22	9,54	-0,47
2010		12,32	1,62	2,31	10,26	-0,37
2011	4	12,37	1,64	1,95	8,08	0,08

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Nr întrepr. de stat</i>	<i>Active nete</i>	<i>Creanțe</i>	<i>Datorii - TOTAL</i>	<i>Venitul din vânzări</i>	<i>Profitul net (Pierdere netă)</i>
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>
Ministerul Economiei						
2009		870,82	635,34	1244,80	515,50	72,95
2010		2378,24	653,77	1209,36	627,58	57,06
2011	23	2305,75	679,84	1259,79	605,66	-58,01
<i>*Pierdere netă obținută cumulativ de către întreprinderile de stat gestionate de Ministerul Economiei în anul 2011 este cauzată de rezultatul negativ al activității S.A. "Moldelectrica", care a generat pierderi de - 89,59 mil lei</i>						
Ministerul Finanțelor						
2009		6,60	0,78	2,79	62,42	2,28
2010		12,17	0,64	2,48	44,29	1,99
2011	4	32,88	4,70	9,16	78,87	2,36
Agenția Proprietarii Publice						
2009		512,07	61,90	193,75	148,90	13,12
2010		566,05	50,19	163,57	168,15	54,66
2011	4	637,26	61,69	190,00	188,61	7,91
Ministerul Mediului						
2009		32,01	3,96	2,90	13,77	0,80
2010		31,83	2,20	1,58	9,87	0,06
2011	1	22,47	2,39	1,09	9,78	0,04
Agenția "Moldsilva"						
2009		111,40	19,38	57,46	139,44	19,76
2010		105,52	23,25	56,56	165,40	1,67
2011	25	104,28	27,69	69,28	204,52	2,88
Agenția Rezerve Materiale						
2009		0,82	17,31	36,94	8,90	0,08
2010		-0,07	16,42	45,14	27,78	0,003
2011	2	00,13	23,96	55,10	44,48	0,22
Ministerul Justiției						
2009		13,80	0,18	0,55	13,85	-0,46
2010		13,06	0,25	1,37	15,75	0,33
2011	2	12,49	0,33	2,24	16,71	0,56
Ministerul Afacerilor Interne						
2009		11,81	2,57	4,89	37,81	2,19
2010		89,09	1,71	3,28	27,89	1,07
2011	6	75,07	29,51	15,67	170,55	3,56
Ministerul Apărării						
2009		144,41	38,82	105,67	148,73	20,45
2010		155,05	52,00	133,36	99,69	13,12
2011	3	168,59	13,65	108,73	128,57	18,11
Ministerul Afacerilor Externe						
2009		7,03	0,15	0,1	5,98	1,34
2010		8,27	0,27	0,18	6,85	1,64
2011	1	48,97	0,02	0,18	6,96	1,35

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Nr întrepr. de stat</i>	<i>Active nete</i>	<i>Creanțe</i>	<i>Datorii - TOTAL</i>	<i>Venitul din vânzări</i>	<i>Profitul net (Pierdere netă)</i>
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor						
2009		504,49	92,81	238,46	744,12	53,35
2010		520,22	97,64	317,64	838,55	32,72
2011	7	561,34	94,24	354,46	866,99	42,04
Agencia Relatii Funciare si Cadastru						
2009		104,73	6,41	49,84	118,23	16,18
2010		123,05	11,46	210,44	127,02	12,89
2011	4	133,19	12,13	199,96	170,67	18,59
Cancelaria de Stat						
2009		215,44	35,81	27,51	82,24	-4,59
2010		368,33	34,87	27,16	88,92	-0,97
2011	10	373,35	34,98	31,02	92,89	5,88
Academia de Științe						
2009		23,71	9,16	8,60	17,39	-0,46
2010		22,42	6,86	10,14	24,14	-0,24
2011	10	20,99	7,30	16,85	14,41	0,30
Departamentul Instituțiilor Penitenciare						
2009		34,47	2,35	6,32	23,21	1,15
2010		33,54	3,93	14,29	23,22	0,69
2011	12	32,11	3,29	8,41	24,64	1,37
Alte instituții si organizații						
2009		82,87	11,82	6,96	69,26	8,68
2010		78,84	12,75	7,19	74,69	5,89
2011	10	82,90	15,40	8,50	81,14	7,75
TOTAL						
2009		10145,69	1539,77	3679,19	4845,75	214,75
2010		11945,15	1503,31	4411,52	5318,06	45,71
2011	268	12547,55	1638,46	4585,77	6016,34	121,45

Potrivit informației Ministerului Finanțelor, la 31.12.2011, 4 întreprinderi de stat (Î.S. "Centrul de reproducere a păsărilor din Abaclia", Î.S."Centrul de reproducere a păsărilor din Brînzanii Noi", Î.S. „Moldelectrica” și Î.S.„Moldtraselectro”) dispun de datorii pe împrumuturile recreditate din surse interne și externe față de Ministerul Finanțelor, în mărime 38,26 mil lei și 20,93 mil dolari SUA. Totodată, Î.S.„Moldtraselectro” are datorii pe împrumutul extern sub garanția statului în mărime de 0,86 mil dolari SUA.

În rezultatul generalizării informației prezentate de autoritățile publice centrale (cu excepția Agenției "Moldsilva" și Agenției Relații Funciare si Cadastru care nu au prezentat informația), la situația din 01.01.2012, la întreprinderile de stat activau 35 377 de angajați, salariu mediu lunar fiind de 3 407 lei. Cel mai mare salariu mediu s-a înregistrat la Î.S. "MoldATSA", în mărime de 14090 lei (312 angajați), iar cel mai mic – la Î.S."Stațiunea tehnologică pentru Irigare Hîncești", în mărime de 840 lei (98 angajați).

Indicatorii de bază ce caracterizează stabilitatea economico-financiară a întreprinderilor de stat se reprezintă astfel:

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Rentabilitatea financiară, %</i>	<i>Rentabilitatea activelor, %</i>	<i>Rentabilitatea comercială, %</i>	<i>Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net), %</i>	<i>Rata autonomiei financiare</i>	<i>Rata datoriilor globale</i>
Normele stabilite	> 15 %	> 10 %	> 20 %	> 20 %	0,7 – 1,0	< 1
Total						
2009	2,12 %	1,55 %	26,12 %	4,13 %	0,89	0,27
2010	0,38 %	0,29 %	23,40 %	0,80 %	0,87	0,27
2011	0,97 %	0,73 %	21,33 %	1,88 %	0,88	0,28

Rentabilitatea financiară a întreprinderii (raportul dintre profitul net (pierderea netă) și capitalul propriu) determină capacitatea întreprinderii de a utiliza capitalul propriu. Pentru desfășurarea unei activități de producere prosperă, nivelul acestui indice trebuie să atingă cel puțin 15%. La situația din 31.12.2011 rentabilitatea financiară a întreprinderilor de stat a atins un nivel sub norma stabilită și a constituit 0,97%, majorându-se cu 0,59% față de 2010 și micșorându-se cu 1,15% față de 2009.

Rentabilitatea activelor reprezintă ponderea profitului (pierderii) perioadei de gestiune până la impozitare în totalul activului și determină capacitatea întreprinderii de a utiliza eficient activele angajate în desfășurarea activității sale, indiferent de sursele provenienței lor. Pentru ca întreprinderea să activeze normal în condițiile dure de piață, indicatorul respectiv trebuie să atingă un nivel de cel puțin 10%. La situația din 31.12.2011 rentabilitatea activelor a atins un nivel sub normele stabilite și a constituit 0,73 %, majorându-se cu 0,44% față de 2010 și micșorându-se cu 0,82% față de 2009.

Rentabilitatea comercială reprezintă ponderea profitului brut în costul vânzărilor și determină eficiența activității de comercializare a întreprinderii, ca rezultat al eforturilor de promovare a produselor și a politicii de prețuri adoptate la întreprindere. Indicatorul respectiv trebuie să atingă un nivel de cel puțin 20% . La situația din 31.12.2011 rentabilitatea comercială a întreprinderilor de stat a atins un nivel favorabil și a constituit 21,33%, însă s-a înregistrat o scădere cu 2,07% față de 2010 și cu 4,79% față de 2009.

Rentabilitatea vânzărilor întreprinderii (reprezintă ponderea profitului net (pierderii nete) în volumul vânzărilor acesteia și determină capacitatea întreprinderii în vederea obținerii profitului. În condițiile normale de activitate mărimea acestui indicator trebuie să fie nu mai mică de 20%. Rentabilitatea vânzărilor întreprinderilor de stat pe anul 2011 a constituit 1,88 la sută, majorându-se cu 1,08% față de 2010 și micșorându-se cu 2,25 % față de 2009.

E de menționat, ca unii coeficienți ce caracterizează **echilibrul economico-financiar al întreprinderilor**, cum ar fi **rata autonomiei financiare** (raportul dintre valoarea capitalul propriu și suma dintre capitalul propriu și datoriile pe termen lung) și

rata datoriilor globale (raportul dintre valoarea datoriilor totale și total activ) se încadrează în normele stabilite. Astfel:

rata autonomiei financiare ce reflectă gradul, în care capitalul propriu al întreprinderii asigură autofinanțarea activității de producere, se apreciază pozitiv în cazul când ponderea capitalului propriu tinde spre o mărime unitară (între 0,70 – 1,0). La situația din 31.12.2011, rata autonomiei financiare a atins un nivel optim de 0,88;

rata datoriilor globale ce reprezintă ponderea datoriilor totale ale întreprinderii pe termen lung și scurt în suma totală a patrimoniului ei, de regulă trebuie să fie subunitară. Cu cât aceasta este mai mică, cu atât securitatea financiară a întreprinderii este mai stabilă. La situația din 31.12.2011, rata datoriilor globale a atins un nivel optim de 0,28.

În tabelul de mai jos prezentăm **indicatorii rentabilității și coeficienții ce caracterizează stabilitatea economico-financiară a întreprinderilor de stat pe principii ramurale**:

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Rentabilitatea financiară, %</i>	<i>Rentabilitatea activelor, %</i>	<i>Rentabilitatea comercială, %</i>	<i>Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net), %</i>	<i>Rata autonomiei financiare</i>	<i>Rata datoriilor globale</i>
Normele stabilite	> 15%	> 10%	> 20%	> 20%	0,7 – 1,0	< 1
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare						
2009	- 6,24	- 3,50	19,13	- 15,12	0,75	0,45
2010	- 18,65	- 10,47	26,12	- 35,69	0,83	0,44
2011	-1,08	- 0,60	27,33	- 1,84	0,85	0,44
Agenția "Apele Moldovei"						
2009	- 2,77	- 1,84	12,21	-11,05	0,78	0,34
2010	- 2,94	- 1,87	- 0,81	- 15,31	0,73	0,36
2011	- 3,80	- 2,33	8,34	- 22,53	0,71	0,39
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor						
2009	0,87	0,76	18,38	2,35	0,95	0,13
2010	- 0,64	- 0,52	12,79	- 1,53	0,90	0,18
2011	1,16	0,98	11,87	2,59	0,92	0,19
Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor						
2009	11,02	4,27	37,96	5,57	0,97	0,61
2010	14,32	3,70	44,35	8,74	0,99	0,74
2011	6,64	2,21	35,85	7,21	0,99	0,68
Ministerul Sănătății						
2009	- 3,13	- 1,73	28,41	- 5,94	1,00	0,45
2010	- 2,43	- 1,33	32,82	- 4,57	1,00	0,45
2011	-35,29	-33,24	25,37	-70,59	1,00	0,06
Ministerul Culturii						
2009	- 1,71	- 1,51	- 3,03	- 4,56	0,99	0,11
2010	- 1,48	- 1,21	7,85	- 3,29	0,92	0,18
2011	1,55	1,19	11,41	3,25	0,87	0,23

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Rentabilitatea financiară, %</i>	<i>Rentabilitatea activelor, %</i>	<i>Rentabilitatea comercială, %</i>	<i>Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net), %</i>	<i>Rata autonomiei financiare</i>	<i>Rata datoriilor globale</i>
Normele stabilite	> 15%	> 10%	> 20%	> 20%	0,7 – 1,0	< 1
Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei						
2009	8,40	4,52	24,42	7,25	0,56	0,46
2010	7,20	4,04	9,96	5,96	0,59	0,44
2011	5,34	3,57	10,50	5,02	0,70	0,33
Ministerul Educației						
2009	- 3,75	- 3,18	16,32	- 4,23	1,00	0,15
2010	- 3,00	- 2,52	14,67	- 3,12	1,00	0,16
2011	0,67	0,60	11,12	0,71	1,00	0,14
Ministerul Economiei						
2009	8,38	3,45	27,16	13,86	0,73	0,59
2010	2,40	1,65	31,38	8,89	0,88	0,34
2011	-2,52	-1,54	3,97	-9,34	0,86	0,35
Ministerul Finanțelor						
2009	34,50	18,34	38,97	3,65	0,97	0,23
2010	16,41	13,64	108,83	4,51	1,00	0,17
2011	7,19	5,61	76,94	2,97	1,00	0,22
Agencia Proprietarii Publice						
2009	2,56	1,86	4,57	5,81	0,79	0,27
2010	9,66	7,49	5,44	21,27	0,82	0,22
2011	1,24	0,96	17,42	2,71	0,82	0,23
Agencia "Moldsilva"						
2009	17,74	11,95	158,38	13,73	0,91	0,35
2010	1,59	1,01	214,81	0,99	0,90	0,35
2011	2,77	1,67	216,66	1,38	0,88	0,40
Agencia Rezerve Materiale						
2009	10,26	0,22	15,15	0,93	0,03	0,98
2010	- 4,67	0,01	4,17	0,01	0	1,00
2011	166,74	0,39	5,84	0,49	0	1,00
Ministerul Justiției						
2009	- 3,37	-3,24	42,68	- 3,31	1,00	0,04
2010	- 2,56	- 2,32	32,31	- 2,08	1,00	0,10
2011	4,49	3,81	46,21	3,27	1,00	0,15
Ministerul Afacerilor Interne						
2009	18,54	13,11	31,05	5,74	0,99	0,29
2010	1,20	7,01	37,79	3,77	1,00	0,22
2011	4,74	3,92	68,42	2,08	1,00	0,17
Ministerul Apărării						
2009	14,16	8,18	45,98	13,19	0,91	0,42
2010	8,47	4,55	52,63	11,54	0,71	0,46
2011	10,74	6,53	55,33	13,00	0,77	0,39

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Rentabilitatea financiară, %</i>	<i>Rentabilitatea activelor, %</i>	<i>Rentabilitatea comercială, %</i>	<i>Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net), %</i>	<i>Rata autonomiei financiare</i>	<i>Rata datoriilor globale</i>
Normele stabilite	> 15%	> 10%	> 20%	> 20%	0,7 – 1,0	< 1
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor						
2009	10,57	7,15	33,82	6,56	0,98	0,32
2010	6,29	3,90	27,08	3,73	0,98	0,38
2011	7,49	4,58	24,53	4,78	0,93	0,39
Agenția Relații Funciare și Cadastru						
2009	15,45	10,47	49,45	13,43	0,86	0,32
2010	10,48	4,25	50,99	9,99	0,48	0,69
2011	13,96	5,58	50,03	10,72	0,48	0,60
Academia de Științe						
2009	-1,93	-1,39	48,13	-2,45	0,95	0,27
2010	-1,06	-0,74	35,78	-0,93	0,96	0,31
2011	1,45	0,82	78,08	1,88	0,93	0,45
Cancelaria de Stat						
2009	- 2,13	- 1,92	70,02	- 5,34	0,93	0,11
2010	- 0,26	- 0,25	59,89	- 1,05	0,96	0,08
2011	1,57	1,45	69,96	6,10	0,95	0,08
Departamentul Instituțiilor Penitenciare						
2009	3,35	2,83	14,12	4,64	0,99	0,16
2010	2,07	1,66	17,94	2,81	1,00	0,34
2011	4,27	3,37	21,99	5,29	0,97	0,21

Din întreprinderile de stat supuse analizei, care au înregistrat **un nivel optim al indicatorilor** ce reflectă atât rezultatele financiare obținute, cât și stabilitatea financiară a întreprinderii la finele perioadei de gestiune, pot fi menționate:

- Î.S. "Centrul de Carantină, Identificare, Expertize de Arbitraj și Dezinfecție a Producției";
- Î.S. „Serviciul pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor de Construcție”;
- Î.S. "Centrul Tehnic pentru Securitate Industrială și Certificare";
- Î.S. "Direcția Specializată de Montare și Exploatare a Mijloacelor Tehnice de Reglementare a Circulației Auto".

Un **nivel negativ al indicatorilor** ce caracterizează stabilitatea economico-financiară au înregistrat unele întreprinderi de stat din ramura agriculturii, culturii, transporturilor, economiei, din domeniul irigațiilor silviculturii, și științei inclusiv:

- **19 întreprinderi din ramura agriculturii** (Î.S. "Flori", Î.S. pentru cercetarea în selecție și hibridarea suinelor "Moldsuinhibrid", Î.S. "Centrul Republican pentru ameliorarea și reproducerea animalelor", I.S. "Centrul de reproducere a păsărilor Anenii Noi", I.S. "Centrul de reproducere a păsărilor - Brînzenei Noi", Î.S. Stațiunea Tehnologico - Experimentală "Codrul", ș.a.);
- **11 întreprinderi din ramura culturii** (Î.S. Teatrul Național "Mihai Eminescu", Î.S. Teatrul Național de Stat "V.Alecsandri", Î.S. Teatrul Republican de Păpuși "Licurici", Î.S. Teatrul Național de Operă și Balet, Î.S. Teatrul Republican

- Muzical Dramatic "B.P.Hasdeu", Î.S. Ansamblul National Academic de Dansuri Populare "Joc", Î.S. Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret "S Uliti Roz", ș.a.);
- **6 întreprinderi din ramura economiei** (Î.S. Firma științifică de producție "Alco-N", Î.S. Centrul de Elaborare a Sistemelor Industriale de Dirijare, Î.S. Firma Comerciala Intermediara "Meridian", Î.S."Moldelectrica", ș.a.);
 - **9 întreprinderi din domeniul irigațiilor** (Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan Voda", Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Bender", Î.S. "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Drochia", Î.S."Acva-Nord", Î.S."Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ungheni", ș.a.);
 - **10 întreprinderi din silvicultură** (Î.S. pentru Silvicultura "Bălți", Întreprinderile pentru silvicultură din Comrat, Întreprinderea Silvica de Stat "Silva-Sud", Î.S. Silvo-cinegetica "Manta-V", Î.S. Rezervația Naturala "Pădurea Domnească"ș.a.);
 - **5 întreprinderi din ramura transporturilor** (Î.S."Moldaeroservice", Î.S. "Servicii transport auto", Î.S. "Portul Fluvial Ungheni", ș.a.);
 - **4 întreprinderi din domeniul sănătății** (Î.S."Direcția de Reparații și Construcții", Î.S."Atelierul de Producție și Tratament nr.5 din Bălți", Î.S. Întreprinderea Republicana de Producție și Comerț "Molda", ș.a.);
 - **4 întreprinderi din domeniul științei** (Î.S. Autobaza Academiei de Științe, I.S. Baza de Odihna "Știința", Î.S. Întreprinderea Experimentală "Izomer"ș.a.).

5.2 Analiza economico-financiară a activității societăților comerciale cu cota statului ce depășește 30 la sută din capitalul social pe anul 2011

Analiza economico-financiară s-a efectuat la 131 societăți comerciale cu cota statului mai mare de 30 la sută din capitalul social, dintre care 27 societăți sunt cu capital integral de stat, iar 88 cu capital majoritar de stat. Din numărul total al societăților comerciale analizate, 38 sau 29,00 la sută nu au prezentat rapoartele financiare la Biroul Național de Statistică, cele mai multe fiind din ramura agriculturii (17 S.A.).

Patrimoniul net (capitalul propriu) al societăților pe acțiuni la 31.12.2011 constituia 15 091,42 mil lei, inclusiv, partea statului – 12 184,72 mil lei sau 80,74 la sută. Comparativ cu anii de gestiune precedenți se observă o tendință de creștere a capitalului propriu și anume, cu 312,27 mil lei (2,07%) față de anul 2010 și respectiv cu 234,03 mil lei (1,55%) față de anul 2009. Totodată, 4 societăți pe acțiuni au înregistrat valori negative ale activelor nete în mărime de 39,27 mil lei și anume: S.A. Combinatul de produse cerealiere "Cereale-Flor" (37,98 mil lei), S.A. "Stadionul Republican" (0,66 mil lei), S.A. "Zidarul-S.V." (0,55 mil lei), S.A. "Cerealeproiect" (0,08 mil lei).

Valoarea totală de bilanț a activelor societăților pe acțiuni la 31.12.2011 constituia 30880,33 mil lei, fiind în creștere cu 1431,28 mil lei (4,63%) față de an.2010 și cu 2 218,43 mil lei (7,18%) față de 2009.

Venitul din vânzări obținut de societățile pe acțiuni în anul 2011 a constituit 15846,21 mil lei, majorându-se cu 2142,68 mil lei (13,52%) comparativ cu anul 2010 și respectiv cu 3 369,24 mil lei (21,26%) față de anul 2009. **Costul vânzărilor** la 31.12.2011 a constituit 13 777,94 mil lei, majorându-se cu 1999,06 mil lei (14,51%) față de 2010. **Profitul brut**, ca element principal al rezultatului activității operaționale a întreprinderilor, la 31.12.2011 a constituit 2 068,26 mil lei și s-a majorat cu 143,62 mil lei (6,94 %) comparativ cu anul 2010 și cu 433,14 (20,94 %) față de anul 2009.

Alte venituri operaționale au constituit 302,14 mil lei și s-au majorat cu 94,81 mil lei (31,38%) comparativ cu anul 2010, însă s-au micșorat cu 322,45 mil lei (51,63%) față de anul 2009.

E de menționat că 50 societăți au înregistrat majorări ale **venitului din vânzări** cumulativ cu 2610,68 mil lei comparativ cu anul 2010 și anume: din domeniul energetic și industriei - cu 2366,59 mil lei, agriculturii – cu 176,35 mil lei, transporturilor – cu 45,52 mil lei.

Au înregistrat majorări semnificative a cifrei de afaceri următoarele societăți:

- S.A. "MoldovaGaz" – cu 1 242,74 mil lei, valoarea cifrei de afaceri la 31.12.2011 fiind de 5 052,47 mil lei;
- S.A. "Metalferos" – cu 635,03 mil lei, valoarea cifrei de afaceri la 31.12.2011 fiind de 1 272,89 mil lei;
- S.A. "Centrala Electrică cu Termoficare nr.2" – cu 312,72 mil lei, valoarea cifrei de afaceri la 31.12.2011 fiind de 1 493,41 mil lei;
- S.A. „RED Nord” - cu 73,82 mil lei, valoarea cifrei de afaceri la 31.12.2011 fiind de 877,72 mil lei;
- S.A. "Tutun-CTC" – cu 71,57 mil lei, valoarea cifrei de afaceri la 31.12.2011 fiind de 554,57 mil lei.

Totodată, la 37 societăți **venitul din vânzări s-a micșorat** cumulativ cu 465,00 mil lei comparativ cu anul 2010, în special, din domeniul energiei și industriei – cu 250,48 mil lei, comunicațiilor – cu 163,45 mil lei, transporturilor – cu 23,37 mil lei, agriculturii – cu 16,58 mil lei, sănătății – cu 8,07 mil lei.

S-au micșorat considerabil veniturile din vânzări la S.A. ”Energocom” – cu 221,61 mil lei, S.A.”Moldtelecom” – cu 163,45 mil lei, S.A. ”Centrala Electrică cu Termoficare nr.1 – cu 18,39 mil lei, S.A.”Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” – cu 11,02 mil lei, S.A. ”Combustibil-Solid” – cu 6,81 mil lei, S.A.”Drumuri-Orhei” -8,85 mil lei, S.A. ”Sanfarm-Prim” – cu 8,1 mil lei.

Profitul brut al societăților pe acțiuni la 01.01.2012 a constituit 2068,26 mil lei majorându-se cu 143,62 mil lei (6,94 %) comparativ cu anul 2010 și cu 433,14 (20,94 %) față de anul 2009.

Totodată, la 37 societăți pe acțiuni profitul brut s-a micșorat cu 245,27 mil lei față de anul 2010, iar la 29 societăți - cu 529,49 mil lei față de anul 2009, fapt ce atrage micșorarea taxei pe valoare adăugată încasată la buget.

Situația financiară a societăților pe acțiuni supuse analizei pentru anul 2011 este prezentată în următorul tabel:

Entitatea economică	Numărul entităților economice supuse analizei	Au activat cu profit net			Au activat cu pierderi nete			Rezultat financiar nul	
		Nr. entit. econ.	%	suma, mil lei	Nr. entit. econ.	%	suma, mil lei	Nr. entit. econ.	%
Societăți pe acțiuni	131	63	48,09%	654,29	30	22,90%	-59,78	38	29,00%

În determinarea stabilității financiare a întreprinderii este esențial obținerea profitului.

În rezultatul activității economico-financiare pe anul 2011, 63 de societăți pe acțiuni au obținut **profit net** în mărime de 654,29 mil lei, inclusiv 202,16 mil lei (30,89%) a fost înregistrat de SA „Moldtelecom” și 138,44 mil lei (21,15%) de S.A.”Metalferos”.

Este de remarcat că, profitul net obținut în anul 2011 s-a majorat cu 34,21 mil lei (5,23%) față de 2010, totodată rămânând mai mic decât cel înregistrat în anul 2009 cu 41,28 mil lei (5,94%).

La 30 societăți pe acțiuni, **profitul net obținut în anul 2011 s-a majorat** cumulativ cu 195,66 mil lei față de cel obținut în 2010, dintre care:

- 16 societăți din domeniul transporturilor;
- 9 societăți din energetică și industrie;
- 3 societăți din ramura agriculturii;
- 2 societăți din domeniile sănătății, finanțelor.

Dintre acestea, 6 societăți, care **au generat pierderi în anul 2010** în valoare de 411,81 mil lei, **în anul 2011 au obținut profit net** în mărime de 53,11 mil lei. Este de menționat S.A. ”Moldova Gaz”, care în anul 2010 a generat pierderi de 401,95 mil lei, în anul 2011 a obținut profit net în mărime de 52,36 mil lei.

Majorări semnificative ale profitului net în anul 2011 față de anul 2010 au înregistrat următoarele societăți pe acțiuni:

- S.A. "Metalferos" – cu 54,72 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 138,44 mil lei;
- S.A. "Tutun-CTC" – cu 63,49 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 76,88 mil lei;
- S.A. "RED-Nord Vest" – cu 23,12 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 54,12 mil lei;
- S.A. "Banca de Economii" – cu 22,16 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 28,73 mil lei;
- S.A. "RED-Nord" - cu 21,20 mil lei, înregistrând profit net în mărime de 49,24 mil lei.

La 35 societăți pe acțiuni **profitul net obținut în anul 2011 s-a diminuat** cu 255,66 mil lei față de cel obținut în 2010, înregistrându-se o micșorare considerabilă la următoarele societăți:

- S.A. "Moldtelecom" – cu 183,55 mil lei, înregistrând la 31.12.2011 profit net de 202,16 mil lei;
- S.A. "CET- NORD" – cu 3,94 mil lei, înregistrând profit net de 0,33 mil lei;
- S.A. "Aeroport Catering" – cu 2,11 mil lei, înregistrând profit net de 1,81 mil lei;
- S.A. "Energocom" – cu 2.65 mil lei, înregistrând profit net de 0,14 mil lei;
- S.A. "Centrala Electrică cu Termoficare nr.2" – cu 0,76 mil lei, înregistrând profit net de 7,38 mil lei;
- S.A. "Glass Container Company" – cu 0,58 mil lei, înregistrând profit în valoare de 1,32 mil lei.

Este de menționat că unele societăți, care în anul 2010 au obținut profit, în anul 2011 au generat pierderi. Spre exemplu:

- S.A. "Combinatul de Panificație Franzeluța" – în anul 2010 înregistrând profit de 4,46 mil lei, în anul 2011 – a generat pierderi în mărime de 23,46 mil lei;
- S.A. "Centrala Electrică cu Termoficare nr.1" – în anul 2010 înregistrând profit de 8,38 mil lei, în anul 2011 – a generat pierderi în mărime de 12,55 mil lei;
- S.A. "Sanfarm-Prim" - în anul 2010 înregistrând profit de 1,73 mil lei, în anul 2011 – a generat pierderi în mărime de 0,98 mil lei.

Unele societăți pe acțiuni și-au îmbunătățit rezultatele financiare, astfel **pierdere netă s-a diminuat** cu 394,72 mil lei față de anul 2010 și cu 993,26 mil lei comparativ cu anul 2009.

Este de menționat că la 18 societăți pe acțiuni **pierderile s-au micșorat** cu 435,13 mil lei comparativ cu anul 2010. Spre exemplu, au micșorat pierderile:

- S.A. "Aroma" – cu 21,76 mil lei, înregistrând pierderi în valoare de 7,72 mil lei;
- S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului din Șoldănești" – cu 0,24 mil lei, înregistrând pierderi în valoare de 1,06 mil lei;
- S.A. "Forjacom" – cu 0,25 mil lei, înregistrând pierderi în valoare de 1,11 mil lei;
- S.A. "Moldova Gaz" – cu 401,94 mil lei;
- S.A. "Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău" – cu 9,03 mil lei..

La 9 societăți pe acțiuni, dimpotrivă, **pierderile s-au majorat** în anul 2011 cu 2,58 mil lei comparativ cu anul 2010, inclusiv la:

S.A. "Moldova-Film" – pierderile s-au majorat cu 0,8 mil lei și au constituit la finele anului (2,26) mil lei;

S.A. „Drum” – pierderile s-au majorat cu 0,36 mil lei și au constituit la finele anului (0,60) mil lei;

S.A. "Zidarul – S.V." – pierderile s-au majorat cu 0,32 mil lei și au constituit la finele anului (0,61) mil lei, etc.

Creanțele (*datoriile debitoare*) societăților pe acțiuni la 31.12.2011 au constituit 6193,17 mil lei și s-au majorat față de anul 2010 cu 246,8 mil lei (3,99%) și cu 576,25 mil lei (9,3%) față de anul 2009.

Datoriile totale ale societăților pe acțiuni la 31.12.2011 au constituit 15 800,29 mil lei, majorându-se cu 1124,29 mil lei (7,12%) față de 2010 și cu 6 270,8 mil lei (39,69%). Din totalul datoriilor, datoriile pe termen lung au constituit 1 887,9 mil lei (11,95%), iar datoriile pe termen scurt – 13 912,37 mil lei (88,05%).

Rezultatele activității economico-financiare a societăților cu cotă de stat mai mare ca 30 la sută din capitalul social, repartizate pe ministere sunt prezentate în tabelul de mai jos:

(mil lei)

Anul de gestiune	Nr S.A.	Active nete	Creanțe	Datorii - TOTAL	Venitul din vânzări	Profitul net (pierderea neta)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare						
2009		1964,87	327,39	898,99	1400,20	40,45
2010		1912,43	410,05	818,35	1671,44	-12,27
2011	30	1914,97	402,06	824,87	1828,22	57,03
Agenția "Apele Moldovei"						
2009		28,97	9,06	2,08	9,62	-1,30
2010		28,63	9,52	2,20	7,49	0,19
2011	2	26,89	9,79	3,56	11,82	-1,23
Ministerul Economiei						
2009		7559,84	4810,94	7860,43	8258,11	-897,30
2010		7304,78	5090,78	8366,37	8390,48	-227,32
2011	36	7548,76	5364,60	8583,70	10506,59	304,51
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor						
2009		123,08	25,15	54,01	200,08	4,73
2010		171,00	24,32	99,12	375,89	10,21
2011	36	238,95	24,93	102,69	398,05	5,75
Ministerul Sănătății						
2009		95,39	16,57	61,61	141,41	6,79
2010		98,15	16,35	69,18	157,69	2,84
2011	2	98,47	15,82	64,40	152,48	1,32
Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor						
2009		18,28	2,06	2,34	0,00	-0,70
2010		17,87	2,05	2,64	0,00	-0,41
2011	5	17,41	2,09	3,07	0,00	-0,46

Anul de gestiune	Nr S.A.	Active nete	Creanțe	Datorii - TOTAL	Venitul din vânzări	Profitul net (pierderea neta)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ministerul Culturii						
2009		64,84	1,57	13,56	6,77	-5,37
2010		65,74	1,18	10,17	4,13	-3,07
2011	4	90,93	1,51	10,17	2,81	-4,34
Agenția Proprietății Publice						
2009		4107,65	419,94	563,45	2368,99	487,21
2010		4325,67	363,34	770,42	2402,54	385,00
2011	11	4304,72	358,82	1149,35	2238,62	201,70
Ministerul Finanțelor						
2009		847,82	0,00	0,00	36,03	23,75
2010		847,23	23,34	4451,23	652,99	6,57
2011	2	872,54	6,22	4968,72	666,00	28,65
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor						
2009		9,97	0,53	0,28	1,08	0,10
2010		9,94	0,75	1,10	3,56	0,26
2011	1	9,87	0,79	3,51	4,65	0,25
Agenția Turismului						
2009		34,52	1,62	3,86	23,22	-1,15
2010		36,42	1,68	2,95	25,19	1,91
2011	1	35,87	1,35	2,49	26,10	1,25
Agenția Rezerve Materiale						
2009		2,15	2,06	68,86	31,44	-14,65
2010		-38,74	2,99	82,20	12,11	1,67
2011	1	-37,98	5,17	83,76	10,85	0,08
TOTAL						
2009		14857,38	5616,91	9529,49	12476,97	-357,46
2010		14779,15	5946,37	14675,99	13703,52	165,57
2011	131	15091,42	6193,17	15800,29	15846,21	594,51

Potrivit informației Ministerului Finanțelor, la 31.12.2011, S.A., „CET-2” dispune de datorii pe împrumuturile recreditate din sursele interne și externe în mărime de 750,1 mii dol. SUA

În rezultatul generalizării informației prezentate de autoritățile publice centrale, la situația din 01.01.2012, la societățile pe acțiuni activau 15850 de angajați cu un salariu mediu lunar de 5 346 lei. Cel mai mare salariu mediu fiind înregistrat la S.A. „Moldova Gaz” (119 angajați), în mărime de 12824 lei, iar cel mai mic – la S.A. „Apromaş” (14 angajați), în mărime de 1365 lei.

Indicatorii de bază ce caracterizează stabilitatea economico-financiară a societăților pe acțiuni se reprezintă astfel:

Anul de gestiune	Rentabilitat. financiară	Rentabilitat. economică	Rentabilit. comercială	Rentabilit. activelor	Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net)	Rata autonomiei financiare	Rata datoriilor globale
Normele stabilite	> 15%	20 – 25 %	> 20%	> 10%	> 20%	0,7 – 1,0	< 1
Total:							
2009	-2,41 %	-2,13 %	15,08 %	-1,25%	-2,73 %	0,89 %	0,33 %
2010	1,12 %	0,99 %	16,34 %	0,56%	1,19 %	0,89 %	0,50 %
2011	3,94%	3,50%	15,01%	1,93%	3,68%	0,89 %	0,51%

Rentabilitatea financiară a întreprinderii (raportul dintre profitul net (pierderea netă) și capitalul propriu) măsoară randamentul capitalului propriu, deci al plasamentului financiar, pe care acționarii l-au depus prin cumpărarea acțiunilor întreprinderii. Rentabilitatea financiară exprimă capacitatea întreprinderii de a realiza profit net prin capitalurile proprii angajate în activitatea sa. În scopul desfășurării unei activități de producere prosperă, nivelul acestui indice trebuie să atingă cel puțin 15%. La situația din 31.12.2011 rentabilitatea financiară a societăților pe acțiuni a atins un nivel sub norma stabilită și a constituit 3,94%, majorându-se cu 2,82% comparativ cu anul 2010 și cu 6,35% comparativ cu anul 2009. Totodată, rentabilitatea financiară depinde de rentabilitatea economică și de structura financiară a acesteia.

Rentabilitatea economică reprezintă ponderea profitului (pierderii) perioadei de gestiune până la impozitare în volumul sumei dintre capitalul propriu și datoriile pe termen lung și determină capacitatea întreprinderii de utilizare a mijloacele materiale și financiare în desfășurarea activității sale. Cu alte cuvinte, indică eficiența utilizării activelor întreprinderii, indiferent de sursa de finanțare. Pentru ca întreprinderea să activeze normal în condițiile dure de piață, indicatorul respectiv trebuie să atingă un nivel de cel puțin 20-25%. La situația din 31.12.2011 rentabilitatea economică a societăților pe acțiuni a atins un nivel sub normele stabilite și a constituit 3,50%, majorându-se cu 2,51% comparativ cu anul 2010 și cu 5,63% comparativ cu anul 2009.

Rentabilitatea comercială reprezintă ponderea profitului brut în costul vânzărilor și determină eficiența activității de comercializare a întreprinderii, ca rezultat al eforturilor de promovare a produselor și a politicii de prețuri adoptate la întreprindere. Indicatorul respectiv trebuie să atingă un nivel de cel puțin 20%. La situația din 31.12.2011 rentabilitatea comercială a societăților pe acțiuni a constituit 15,01% micșorându-se cu 1,33% comparativ cu anul 2010 și cu 0,07% comparativ cu anul 2009.

Rentabilitatea activelor reprezintă ponderea profitului (pierderii) perioadei de gestiune până la impozitare în totalul activului și determină capacitatea acesteia de a utiliza eficient activele angajate în desfășurarea activității sale, indiferent de sursele provenienței lor. Pentru ca întreprinderea să activeze normal, indicatorul respectiv trebuie să atingă un nivel de cel puțin 10%. La situația din 31.12.2011 rentabilitatea activelor societăților pe acțiuni a atins un nivel sub normele stabilite și a constituit 1,93%, majorându-se cu 1,36% comparativ cu anul 2010 și cu 3,17% comparativ cu anul 2009.

Un indicator relevant în aprecierea poziției întreprinderilor pe piață, este **rentabilitatea vânzărilor**, ce reprezintă ponderea profitului net (pierderii nete) în

volumul vânzărilor acesteia și determină capacitatea întreprinderii în vederea obținerii profitului. În condițiile normale de activitate mărimea acestui indicator urmează să fie nu mai mică de 20%. Rentabilitatea vânzărilor societăților pe acțiuni pe anul 2011 a constituit 3,68 la sută, majorându-se cu 2,49 % comparativ cu anul 2010 și respectiv cu 6,41% comparativ cu 2009.

E de menționat, ca unii coeficienți ce caracterizează **echilibrul economico-financiar al societăților**, cum ar fi **rata autonomiei financiare** (raportul dintre valoarea capitalul propriu și suma dintre capitalul propriu și datoriile pe termen lung) și **rata datoriilor globale** (raportul dintre valoarea datoriilor totale și total activ) se încadrează în normele stabilite. Astfel:

rata autonomiei financiare ce reflectă gradul, în care capitalul propriu al societății pe acțiuni asigură autofinanțarea activității de producere, se apreciază pozitiv în cazul când ponderea capitalului propriu tinde spre o mărime unitară (între 0,70 – 1,0). La situația din 31.12.2011 , rata autonomiei financiare a atins un nivel optim de 0,89;

rata datoriilor globale ce reprezintă ponderea datoriilor totale ale societății pe acțiuni pe termen lung și scurt în suma totală a patrimoniului ei, de regulă trebuie să fie subunitară. Cu cât aceasta este mai mică, cu atât securitatea financiară a întreprinderii este mai stabilă. La situația din 31.12.2011 , rata datoriilor globale a atins un nivel optim de 0,51.

În tabelul de mai jos prezentăm **indicatorii de bază ce caracterizează stabilitatea economico-financiară a societăților pe acțiuni supuse analizei pe principii ramurale**:

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Rentabilitatea Financiară, %</i>	<i>Rentabilitatea Activelor, %</i>	<i>Rentabilitatea comercială, %</i>	<i>Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net), %</i>	<i>Rata autonomiei financiare</i>	<i>Rata datoriilor globale</i>
Normele stabilite	> 15%	> 10%	> 20%	> 20%	0,7 – 1,0	< 1
Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare						
2009	2,06	1,41	29,72	2,80	0,84	0,31
2010	- 0,64	-0,45	20,90	- 0,70	0,87	0,30
2011	2,98	2,08	19,40	2,91	0,88	0,30
Agenția "Apele Moldovei"						
2009	- 4,50	-4,20	14,99	- 12,88	1,00	0,07
2010	0,66	0,61	27,73	2,45	1,00	0,07
2011	-4,56	-4,03	0,01	-10,31	0,93	0,12
Ministerul Economiei						
2009	- 11,87	-5,82	5,43	-10,48	0,84	0,51
2010	- 3,11	-1,45	3,11	- 2,68	0,83	0,53
2011	4,03	1,89	5,56	2,87	0,84	0,53
Ministerul Transporturilor si Infrastructurii Drumurilor						
2009	3,85	2,62	27,79	2,31	0,97	0,31
2010	5,97	3,76	23,32	2,65	0,98	0,38
2011	2,41	1,74	24,64	1,40	0,99	0,31

<i>Anul de gestiune</i>	<i>Rentabilitatea Financiară, %</i>	<i>Rentabilitatea Activelor, %</i>	<i>Rentabilitatea comercială, %</i>	<i>Rentabilitatea vânzărilor (din profitul net), %</i>	<i>Rata autonomiei financiare</i>	<i>Rata datoriilor globale</i>
Normele stabilite	> 15%	> 10%	> 20%	> 20%	0,7 – 1,0	< 1
Ministerul Sănătății						
2009	7,12	4,32	30,61	4,54	0,77	0,39
2010	2,90	1,68	19,16	1,71	0,80	0,41
2011	1,34	0,81	22,35	0,83	0,90	0,40
Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor						
2009	- 3,93	-3,48	0,00	- 147,16	1,00	0,11
2010	- 2,33	-2,03	0,00	- 193,89	1,00	0,13
2011	-2,66	-2,26	0,00	-214,66	1,00	0,15
Ministerul Culturii						
2009	- 8,29	-6,85	5,05	-52,92	0,98	0,17
2010	- 4,68	-4,05	98,69	-37,00	0,98	0,13
2011	-7,12	-6,12	203,14	-77,08	0,99	0,14
Agenția Proprietarii Publice						
2009	11,86	10,43	39,05	20,41	0,98	0,12
2010	8,90	7,55	34,73	15,91	0,98	0,15
2011	4,69	3,70	25,78	8,90	0,98	0,21
Ministerul Finanțelor						
2009	2,80	0,46	-136,76	8,57	1,00	0,00
2010	0,78	0,12	9834,77	1,01	0,97	0,84
2011	3,28	0,49	2218,08	4,30	0,96	0,85
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor						
2009	0,97	0,94	28,50	4,70	1,00	0,03
2010	2,66	2,40	35,89	6,04	1,00	0,10
2011	2,48	1,83	53,30	4,46	0,77	0,26
Agenția Turismului						
2009	-3,34	-3,00	51,18	-4,95	0,99	0,10
2010	5,25	4,86	59,26	7,41	1,00	0,07
2011	3,47	3,25	55,78	4,74	1,00	0,06
Agenția Rezerve Materiale						
2009	-679,16	-20,62	10,41	-46,59	0,16	0,97
2010	-4,32	3,85	117,09	13,81	1,43	1,89
2011	-0,21	0,17	32,03	0,72	1,44	1,83

Deși nu se atestă un nivel optim al indicatorilor, comparativ cu anii de gestiune precedenți, la societățile pe acțiuni administrate de Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare se observă o îmbunătățire de ordin general. Totodată, la societățile pe acțiuni administrate de Agenția „Apele Moldovei”, Ministerul Culturii și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor se observă o înrăutățire a indicatorilor respectivi.

Dintre societățile pe acțiuni supuse analizei **un nivel optim al indicatorilor**, care reflectă atât rezultatele financiare obținute, cât și stabilitatea financiară a întreprinderii, au înregistrat: S.A."Metalferos", S.A.,„Aeroport Catering”, S.A."Aeroport Handling”, S.A."Rețelele Electrice de Distribuție Nord-Vest”, S.A."MOLDEXPO”.

La 27 societăți pe acțiuni **majoritatea indicatorilor au înregistrat valori negative** și anume:

6 societăți din ramura agriculturii (S.A. "Aroma", S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului Orhei", S.A. "Fabrica de fermentare a tutunului Șoldănești", S.A."Cerealproiect", S.A."Mapamond", Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” S.A.);

9 societăți din ramura industriei și energeticii (S.A."Apromaș", S.A."Forjacom", S.A."Tracom", S.A."Bicotra", S.A."Dotarcom", S.A."Reupies", S.A."Centrala Electrică cu Termoficare nr.1", S.A.Combustibil Solid", S.A."Aralit");

4 societăți din domeniul transporturilor (S.A."Drumuri-Hîncești", S.A."Drumuri -Nisporeni", S.A."Drum", S.A. "Drumuri Glodeni");

3 societăți din domeniul culturii (S.A. "Moldova Film", S.A. "Cercul din Chișinău", S.A."Moldcinema");

5 societăți din diverse domenii (S.A."Aqua-Prut", S.A."Amelioratorul, S.A.Sanfarm-Prim", S.A."Stadionul Republican", S.A."Ceramica-T").

Este de menționat că, majoritatea societăților nominalizate, 2 ani consecutiv înregistrează valori negative ale indicatorilor activității economico-financiare, ceea ce prezintă riscuri fiscale pentru bugetul public național.

6. Eficiența administrării proprietății publice a statului de către organele centrale de specialitate

Conform datelor din Registrul Patrimoniului Public, la 1 ianuarie 2012, statul administrează 168 pachete de acțiuni în societăți pe acțiuni și 274 întreprinderi de stat. Tabloul repartizării acestor agenți economici după principiul ramural se prezintă astfel:

Nr. d/o	Denumirea	SA/IS	Nr. agenț. econ. administrați	Inclusiv:					În proces. de lichidare/insolvabilitate	Întreprinderi neadministrate din ramură
				Activează cu profit		Activează cu pierderi		Nu activează		
				Nr.	valoarea, mil lei	Nr	valoarea, mil lei			
1	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	S.A.	55	8	99,70	9	33,59	38	3 / 11	23
		Î.S.	51	22	18,06	24	22,85	5	3 / 5	
2	Ministerul Sănătății	S.A.	2	1	2,31	1	0,98			8
		Î.S.	5	1	0,001	4	1,37			
3	Ministerul Culturii	S.A.	4			3	4,34	1		5
		Î.S.	31	9	10,29	13	5,21	9	2 / 0	
4	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	S.A.	1	1	0,24					
		Î.S.	7	7	42,04					
5	Ministerul Economiei	S.A.	37	19	321,55	10	17,05	8	1 / 4	39
		Î.S.	23	14	33,67	6	91,69	3	3 / 0	
6	Ministerul Finanțelor	S.A.	4	3	142,75	1	0,07			
		Î.S.	4	4	2,36					
7	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	S.A.	5			1	0,38	4	1 / 0	
		Î.S.	11	10	6,93	1	0,03			
8	Ministerul Transport. și Infrastructurii Drumurilor	S.A.	37	32	9,04	4	2,36	1	1 / 0	3
		Î.S.	22	14	98,02	6	21,71	2	2 / 0	
9	Agenția Proprietății Publice	S.A.	19	3	202,24	6	1,56	10	5 / 1	
		Î.S.	4	2	7,91	1	0,002	1	1 / 0	
10	Ministerul Educației	Î.S.	4	3	0,08			1		
11	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Î.S.	2	1	1,72	1	0,08		1 / 0	2
	Ministerul Afacerilor Interne	Î.S.	6	5	3,88	1	0,32			2
13	Agenția "Apele Moldovei"	S.A.	2			2	1,23			
		Î.S.	18	7	2,18	11	19,49			
14	Agenția Relații Funciare și Cadastru	Î.S.	4	4	18,59					
15	Agenția "Moldsilva"	Î.S.	25	14	8,03	11	5,15			
16	Cancelaria de Stat	Î.S.	10	6	6,46	2	0,59	2		1
17	Departamentul Instituțiilor Penitenciare	Î.S.	12	6	1,72	3	0,35	3		
18	Alte autorități publice centrale	S.A.	2	2	1,32				0 / 2	2
		Î.S.	29	20	29,64	8	1,31	1		
19	Întreprinderi înregistrate peste hotarele RM	Î.S.	6							
Total:		S.A.	168	69	779,16	37	61,56	62	11 / 18	
		Î.S.	274	149	291,62	92	170,17	27	14 / 5	85

* în coloana **întreprinderi neadministrate din ramură**, sunt indicate întreprinderile fondate de autoritățile administrației publice centrale, dar neincluse în listele întreprinderilor gestionate de acestea, anexe la Regulamentele de activitate.

Din 268 întreprinderi de stat administrate de organele centrale de specialitate - 27 nu activează, 5 fiind în procedură de insolvență, iar 14 - în proces de lichidare. Din 241 de întreprinderi de stat care activează 149 au înregistrat profit net în valoare de 291,62 mil lei, iar 92 au înregistrat pierderi în mărime de 170,17 mil lei.

Este de menționat că pentru 6 întreprinderi de stat, ministerele ramurale nu monitorizează procedură de lichidare a acestora și nu le includ în darea de seamă privind patrimoniul public pentru Registrul Patrimoniului Public, 3 fiind din ramura agriculturii, 2 din a transporturilor și 1 din domeniul muncii.

De asemenea, în rezultatul contrapunerii informației din Registrul Patrimoniului Public cu datele din Registrul de Stat al persoanelor juridice ținut de Camera Înregistrării de Stat, la moment s-au identificat 85 de întreprinderi de stat care nu sunt administrate de către fondatorii acestora.

Din 168 societăți pe acțiuni – pentru 62 societăți nu dispunem de informație, dintre care activează, dintre care 18 sunt în procedură de insolvență, iar 10 S.A. - în procedură de lichidare. Din 106 societăți care activează – 69 au înregistrat profit net în mărime de 779,16 mil lei, iar 37 - au generat pierderi în mărime de 61,56 mil lei.

În anul 2011, la bugetul de stat s-au încasat venituri sub formă de defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat în sumă de 51,74 mil lei (*cu 9,66 mil. lei mai puțin decât în anul 2010*), iar dividende aferente cotei de participare a statului în societăți pe acțiuni în sumă de 254,38 mil lei (*cu 90,78 mil lei mai mult decât în anul 2010*).

Este de menționat că, sarcina bugetară pentru anul 2011, stabilită prin Legea bugetului de stat pentru anul 2011, cu modificările și rectificările ulterioare, la capitolele dividende aferente cotei statului în societăți pe acțiuni și defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat, a fost îndeplinită în mărime de 100,07% la capitolul dividende și, respectiv, cu 108,017% la defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat

În conformitate cu prevederile Legii nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, Agenția Proprietății Publice este responsabilă de ținerea Registrului patrimoniului public și întocmirea bilanțului anual al patrimoniului public al Republicii Moldova în baza dărilor de seamă ale autorităților administrației publice centrale și locale, ce urmează a fi prezentate, anual, până la 15 aprilie. Mai există unele curențe, în ceea ce privește prezentarea datelor pentru societățile pe acțiuni în care statul nu deține cotă majoritară, ceea ce atrage după sine prezentarea informației incomplete privind valoarea totală a patrimoniului Republicii Moldova.

De altfel, pentru societățile pe acțiuni și întreprinderile de stat supuse privatizării, care nu activează, sau în care cota statului este mai mică ca 50 la sută din capitalul social, practic este imposibilă acumularea documentelor necesare perfectării dosarelor de privatizare, evaluării patrimoniului și stabilirii prețului inițial de vânzare și, respectiv, expunerii la privatizare.

În rezultatul analizei economico - financiare a activității întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni cu cotă de stat se atestă:

- ✓ o tendință de creștere a capitalului propriu față de anul 2010 și anume: cu 2,07% la societățile pe acțiuni și cu 4,8% la întreprinderile de stat;
- ✓ o tendință de creștere a valorii activelor față de anul 2010 și anume: cu 4,63% la societățile pe acțiuni și cu 5,19% la întreprinderile de stat;
- ✓ majorarea venitului din vânzări cu 13,52% la societățile pe acțiuni și cu 11,61% la întreprinderile de stat;
- ✓ îmbunătățirea rezultatelor activității operaționale cu 6,94% la societățile pe acțiuni și cu 4,65% la întreprinderile de stat;
- ✓ îmbunătățirea rezultatelor exercițiului financiar cu 72,15% la societățile pe acțiuni și cu 62,36% la întreprinderile de stat;
- ✓ majorarea creanțelor față de 2010 cu 8,5% la societățile pe acțiuni și cu 3,99% la întreprinderile de stat și a datoriilor creditoare cu 7,12% la societățile pe acțiuni și cu 3,8% la întreprinderile de stat;
- ✓ menținerea numărului agenților economici ce nu prezintă rapoartele financiare la Biroul Național de Statistică în legătură cu încetarea activității acestora;
- ✓ micșorarea venitului din vânzări la 37 societăți pe acțiuni și 89 întreprinderi de stat, ce atrage după sine micșorarea taxei pe valoare adăugată și prezintă un risc fiscal pentru bugetul public național.
- ✓ scăderea rentabilității vânzărilor la întreprinderile de stat;
- ✓ menținerea capacității reduse a întreprinderilor de stat și a societăților pe acțiuni de a utiliza capitalul propriu și a activelor materiale și financiare în desfășurarea activității operaționale, totodată indicatorii respectivi fiind mult mai mici decât nivelul optim stabilit;
- ✓ menținerea capacității reduse a întreprinderilor de stat și a societăților pe acțiuni în vederea obținerii profitului net, indicatorii respectivi fiind mult mai mici decât nivelul optim stabilit.

7. Concluzii și propuneri privind eficientizarea administrării și accelerarea deetatizării proprietății publice a statului.

Din cele relatate rezultă, că și în anul 2011 în procesul administrării proprietății de stat sau admis deficiențele în administrare constatate anterior, printre care evidențiem următoarele:

✓ ne întreprinderea măsurilor de reanimare a întreprinderilor care-și încetează activitatea sau inițierea, în modul stabilit, a procedurilor de reorganizare, restructurare sau lichidare, ceea ce duce la risipirea patrimoniului statului transmis în folosință întreprinderilor de stat sau inclus în capitalul social al societăților pe acțiuni.

✓ nerespectarea prevederilor Legii cu privire la întreprinderea de stat, privind instituirea obligatorie a consiliilor de administrație la întreprinderile de stat din subordine;

✓ neexecutarea prevederilor legislației în partea ce ține de promovarea în componența consiliilor de administrare ale întreprinderilor de stat a reprezentanților Ministerului Economiei și Ministerului Finanțelor;

✓ implicarea în continuare a fondatorilor în activitatea întreprinderilor de stat din subordine, prin emiterea ordinelor privind suportarea de către acestea a cheltuielilor de deplasări ale funcționarilor săi, punerea la dispoziția funcționarilor publici a mijloacelor de transport în interes propriu, dotarea tehnică a fondatorului, solicitări privind efectuarea actelor de binefacere, etc.;

✓ eschivarea de la monitorizarea bunurilor proprietate publică a statului transmise în gestiune economică societăților pe acțiuni în procesul privatizării, ceea ce duce la deteriorarea sau înstrăinarea lor,

✓ admiterea decapitalizării întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni, prin acceptarea comercializării mijloacelor fixe;

✓ admiterea unor lacune în procesul administrării pachetelor de acțiuni ale statului din societățile pe acțiuni din motivul cunoașterii insuficiente a legislației ce ține de administrarea corporativă și anume:

- nedesemnarea reprezentanților statului în societățile pe acțiuni în proces de insolabilitate sau în cele care nu activează, astfel ratând posibilitatea de a monitoriza sau influența aceste procese;
- nesolicitarea convocării adunărilor generale a acționarilor a societăților pe acțiuni administrate, în cazul în care organele de conducere ale acestora nu o convoacă;
- neasigurarea înregistrării emisiilor primare de acțiuni la unele societăți pe acțiuni (*exemplu: S.A. "Stațiunea Tehnologică de Mașini Costești*);
- admiterea micșorării valorii activelor nete ale societăților pe acțiuni sub nivelul capitalului social, ceea ce creează premise, ca orice acționar să ceară dizolvarea societății pe acțiuni respective, sau răscumpărarea de către aceasta a acțiunilor deținute de acționari (*S.A. "Drumuri-Leova"*);
- admiterea încheierii de către administratorii întreprinderilor de stat a contractelor defectuoase, care duc la imposibilitatea onorării obligațiilor asumate și, respectiv, la acumularea datoriilor, ulterior la aplicarea sechestrului asupra bunurilor întreprinderii și în consecință la înstrăinarea lor prin intermediul executorilor judecătorești (ÎS „Molda”, ÎS „Mina de piatră din Mileștii Mici”);

- inițierea la cererea salariaților a procedurii de insolvență la societăți pe acțiuni cu cotă majoritară de stat, prin intermediul instanțelor de judecată, (S.A.”Circul din Chișinău”, S.A.”Vinuri-Ialoveni”), care poate duce la înstrăinarea patrimoniului societăților respective.

Întru eficientizarea administrării proprietății publice de stat se propune, ca Guvernul să indice autorităților administrației publice centrale despre necesitatea îmbunătățirii calității de administrare a proprietății de stat transmise în gestiune, prin:

- ✓ Efectuarea analizei permanente a activității întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital majoritar de stat; monitorizarea realizării planurilor de afaceri triennale, a celor de restructurare și modernizare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital majoritar de stat;

- ✓ Consolidarea sistemului de administrare în ceea ce privește achizițiile de mărfuri și servicii de către întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni cu cotă majoritară de stat, întru asigurarea unei transparențe maxime, inclusiv elaborarea unui regulament-tip privind achizițiile, coroborat cu prevederile legale privind achizițiile publice, cu includerea în comisiile de achiziții a reprezentanților statului / fondatorului;

- ✓ Selectarea prin concurs a administratorilor /managerilor și stabilirea în contractele de muncă încheiate cu administratorii întreprinderilor a obiectivelor de performanță, precum și prevederi privind revocarea din funcție, în cazul în care întreprinderea de stat a finalizat anul gestionar cu pierderi sau dacă activitatea acestuia fost apreciată ca ne satisfăcătoare;

- ✓ Limitarea intervențiilor fondatorului în activitatea operațională a întreprinderilor de stat.

- ✓ Respectarea principiilor administrării corporative a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale în condițiile legislației;

- ✓ Responsabilizarea reprezentanților statului și a președinților consiliilor societăților pe acțiuni / consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat, privind prezentarea semestrială a informațiilor despre deciziile adoptate în cadrul entităților economice respective;

- ✓ Asigurarea accesului la informație privind rezultatele activității economico-financiare a întreprinderilor cu cotă majoritară de stat.

Rezultatele administrării proprietății de stat denotă necesitatea consolidării eforturilor în vederea dezvoltării economiei naționale prin atragerea de investiții private prin proiecte de parteneriat public-privat, în scopul creșterii eficienței și calității serviciilor, lucrărilor publice, altor activități de interes public și al utilizării eficiente a patrimoniului public, în baza activelor din sectoarele de interes public național, în particular din domeniile de utilitate publică (*apă, canalizare, transport public (urban, de pasageri, aeroporturi, porturi, drumuri), energetică, iluminat public, construcții, managementul deșeurilor, etc.*) și servicii publice (*educație, asistență socială, sănătate, etc.*).

Ținând cont, că recent Guvernul a aprobat lista bunurilor proprietate a statului și lista lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat, precum și Regulamentul privind procedurile standard și condițiile generale de

selectare a partenerului privat, este imperios necesar ca autoritățile administrației publice centrale și locale să demareze procedurile ce țin de realizarea parteneriatelor public-privat.

Întru realizarea obiectivelor stabilite în Programul de guvernare, în partea ce ține de accelerarea procesului de privatizare, **Ministerul Economiei în comun cu Agenția Proprietății Publice vor asigura continuarea procesului de deetatizare în anul 2012 și, respectiv, în anul 2013, în particular:**

- ✓ expunerea la privatizare a bunurilor din domeniile liberalizate, precum comerțul, sectorul industrial și agroindustrial, cum ar fi S.A. "Unic" (85,45%), S.A. "Viorica-Cosmetic" (95,85%), S.A. "Floare-Carpet" (59,49%), S.A. "Farmaco" (94,61%), S.A. "Armo-Beton", Î.S. „Fabrica de Sticlă”, S.A. "Aroma" (100%), S.A. "Barza Albă" (100%), S.A. "Tutun-CTC" (90,81%);
- ✓ adoptarea, în cadrul Guvernului, a deciziei privind termenul și modalitatea deetatizării S.A. "Moldtelecom", în baza studiului efectuat de Corporația Financiară Internațională, ținând cont de ritmurile și progresele înregistrate în dezvoltarea sectorului tehnologiilor informaționale, precum și necesitatea elaborării cadrului regulator în domeniul dat; adoptarea strategiei privind asigurarea accesului operatorilor privați la infrastructura S.A. "Moldtelecom".
- ✓ efectuarea în luna septembrie 2012, în conformitate cu recomandările consultantului - BNP Paribas, , unei analize repetate a situației din sectorul bancar internațional, în perspectiva lansării procesului de privatizare la începutul anului 2013 a B.C. "Banca de Economii" S.A.(56,13%), cu îmbunătățirea concomitentă a managementului băncii prin implementarea principiilor administrării corporative;
- ✓ elaborarea de către ministerul de resort a documente aferente procesului de privatizare a Î.S. „Compania aeriană „Air-Moldova”, ținând cont de liberalizarea spațiului aerian;
- ✓ inițierea, în mod operativ, de către ministerul de resort, a procedurilor privind restructurarea Î.S. "Calea Ferată din Moldova" prin prisma menținerii în proprietatea statului a infrastructurii, lansând procesul de deetatizare a serviciilor, în scopul atragerii investițiilor, inclusiv prin aplicarea formelor de parteneriatului public-privat;
- ✓ realizarea planului de dezvoltare pe termen lung a Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” prin inițierea procesului de atragere a investițiilor necesare în valoare de circa 100-150 mil Euro prin mecanismul de parteneriat public – privat;
- ✓ implementarea în continuare a planului de restructurare a sistemului termoelectric S.A. „CET-1”, S.A. „CET-2”, SA „TERMOCOM”, cu identificarea, la finele acestui proces, a formei adecvate de deetatizare a sistemelor de termoficare în vederea atragerii investițiilor pentru modernizarea lor în scopul optimizării cheltuielilor și, respectiv, a tarifelor.
- ✓ deetatizarea SA „RED-Nord” și SA „RED-Nord-Vest” pe principiile transparenței, eficienței și apărării intereselor legitime ale statului, după adoptarea de legislativ a modificărilor în Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, în contextul reducerii semnificative a Listei bunurilor nepasibile de privatizare.

A N E X E

Prezentăm în anexe valoarea **indicatorilor de bază** ce caracterizează stabilitatea economico-financiară a întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni cu cotă de stat mai mare de 50% determinați în baza rezultatelor obținute în anul 2011, și anume:

Anexa nr. 1 - Rentabilitatea profitului net a activității economico-financiare a societăților pe acțiuni cu cotă de stat mai mare de 50% în anul 2011.

Anexa nr. 2 - Rentabilitatea profitului net a activității economico-financiare a întreprinderilor de stat în anul 2011.

Rentabilitatea profitului net a întreprinderii reprezintă ponderea profitului net (pierderii nete) în volumul vânzărilor acesteia și determină capacitatea întreprinderii în vederea obținerii profitului.

Anexa nr. 3 - Rentabilitatea financiară a activității economico-financiare a societăților pe acțiuni cu cotă de stat mai mare de 50% în anul 2011.

Anexa nr. 4 - Rentabilitatea financiară a activității economico-financiare a întreprinderilor de stat în anul 2011.

Rentabilitatea financiară a întreprinderii (raportul dintre profitul net (pierdere netă) și capitalul propriu) determină capacitatea întreprinderii de a utiliza capitalul propriu.

Anexa nr. 5 - Rentabilitatea activelor în procesul activității economico-financiare a societăților pe acțiuni cu cotă de stat mai mare de 50% în anul 2011.

Anexa nr. 6 - Rentabilitatea activelor în procesul activității economico-financiare a întreprinderilor de stat în anul 2011.

Rentabilitatea activelor reprezintă ponderea profitului (pierderii) perioadei de gestiune pînă la impozitare în totalul activului și determină capacitatea întreprinderii de a utiliza eficient activele angajate în desfășurarea activității sale, indiferent de sursele provenienței lor.